

Piotr Domeracki
Autoreferat
przedstawiający opis dorobku
i osiągnięć naukowych habilitanta

1. Imię i nazwisko: Piotr Domeracki	2
2. Posiadane dyplomy/stopnie naukowe.....	2
3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu.....	2
3.1. W jednostkach naukowych	2
3.2. W innych jednostkach	2
4. Wskazanie osiągnięcia naukowego	3
5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych	11
5.1. Pola badawcze	11
5.2. Naukowe plany na przyszłość	19
5.3. Zrealizowane granty – zestawienie zbiorcze.....	20
5.4. Pozapublikacyjna działalność naukowa oraz działalność organizacyjna i dydaktyczna	21
5.5. Udział w konferencjach, zjazdach, sympozjach (wybór za lata 2012–2018)..	21
5.6. Działalność dydaktyczna	26
5.7. Działalność organizacyjna	27
5.8. Działalność popularyzatorska i w przestrzeni medialnej	32
5.9. Nagrody i wyróżnienia	36

1. Imię i nazwisko: Piotr Domeracki

2. Posiadane dyplomy/stopnie naukowe

Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii nadany przez Radę Wydziału Humanistycznego UMK uchwałą z dnia 18 września 2007 r. (na podstawie dysertacji pt. „Filozoficzny wymiar fenomenu samotności” pod kierunkiem prof. dr. hab. Włodzimierza Tyburskiego; recenzenci: dr hab. Lesław Hostyński, prof. UMCS, dr hab. Ryszard Wiśniewski, prof. UMK).

Tytuł zawodowy magistra filozofii uzyskany z wynikiem bardzo dobrym na Wydziale Humanistycznym UMK w dniu 28 maja 2003 r. na podstawie pracy magisterskiej nt. „Topos samotności w dziejach filozofii. Przegląd stanowisk” pod kierunkiem prof. dr. hab. Włodzimierza Tyburskiego; recenzent: dr hab. Ryszard Wiśniewski, prof. UMK.

Dyplom ukończenia czterosemestralnego Studium Pedagogicznego z wynikiem bardzo dobrym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 maja 2003 r.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu

3.1. W jednostkach naukowych

01.10.2007–obecnie: adiunkt w Instytucie Filozofii UMK (01.10.2007–30.09.2015 – Zakład Filozofii Moralnej i Bioetyki, 01.10.2015–obecnie – Zakład Etyki w Instytucie Filozofii UMK w Toruniu).

01.10.2009–30.06.2011: wykładowca *Business Ethics* na Wydziale Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej w ramach umowy o dzieło

01.10.2016–30.09.2017: adiunkt w Katedrze Nauk Społecznych i Filozoficznych na Wydziale Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej w Gdańsku

01.10.2017–30.09.2018: Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu: wykład „Współczesne problemy filozoficzno-etyczne” na studiach niestacjonarnych z pedagogiki; wykład e-learningowy „Podstawy filozofii i etyki”.

3.2. W innych jednostkach

01.09.2015–obecnie: VII Liceum Ogólnokształcące im. Wandy Szuman w Toruniu – nauczyciel etyki

01.05.–30.06.2005: nauczyciel kontraktowy języka angielskiego w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Lidzbarku

01.09.2001–30.10.2003: nauczyciel stażysta, a następnie nauczyciel kontraktowy języka angielskiego oraz wychowawca klasy w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Lidzbarku

4. Wskazanie osiągnięcia naukowego

wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

- a) Monografia pt. *Horyzonty i perspektywy monoseologii. Filozoficzne studium samotności*
- b) Tytuł: Piotr Domeracki, *Horyzonty i perspektywy monoseologii. Filozoficzne studium samotności*, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2018, ss. 425; ISBN 978-83-231-3785-6. Recenzenci wydawniczy: dr hab. Helena Ciążela, prof. APS w Warszawie
- c) Omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania:

Rozprawa, z racji specyfiki, wieloaspektowości oraz wieloobszarowości prezentowanych w niej zagadnień, łączy z sobą perspektywę antropologiczno-filozoficzną (w ramach której *in concreto* sytuuje się ona w obrębie antropologii szczegółowej) z aksjologiczno-etyczną, przy równoczesnym (sugerowanym we *Wprowadzeniu*, s. 26–39, szczególnie s. 32) zachowaniu otwartości na ich interdyscyplinarne rozszerzenie i domknięcie.

Samotność stanowi jeden z najbardziej konstytutywnych określników ludzkiej egzystencji, współwyznaczających jej charakter, jak również współwarunkujących jej percepcję, przebieg, sens oraz wartość. Nie dziwi zatem, że samotność stała się jednym z toposów światowej literatury, muzyki i sztuki, urastając do rangi powszechnika kulturowego. Zastanawia jednak, dlaczego pomimo niezwyklej wagi oraz wysokiej problematyczności w obszarze filozofii – i to od jej zarania aż po wiek dziewiętnasty – pełniąc tak istotne funkcje kulturowe i społeczne, podskórnie świadomej ciężaru gatunkowego tego zjawiska, zalegało ono na jej marginesach, z trudem dopiero w wieku dwudziestym – głównie za sprawą Mikołaja Bierdiajewa i Emmanuela Levinasa (koniunkcja nazwisk nie oznacza tu wspólnego programu badawczego wymienionych filozofów) – wychodząc z cienia oraz zyskując stopniowo autonomię i znaczenie. Jedynym znanym historii filozofii autorem, który przez większość swojego życia w sposób systematyczny zajmował się problemem samotności, był stosunkowo mało dziś znany, osiemnastowieczny szwajcarski filozof i medyk, Johann Georg Zimmermann (1728–1795). Dał temu wyraz publikując w roku 1754 rozprawę pt. *Von der Einsemkeit*¹, a w roku

¹ J. G. Zimmermann, *Von der Einsemkeit*, Weidmann und Reich Verlag, Leipzig 1773.

1756 pracę *Betrachtungen über die Einsemkeit*². W 1785 roku, ukazało się drukiem czterotomowe dzieło *Ueber die Einsemkeit*³, będące poprawioną i rozszerzoną wersją poprzedniej rozprawy. Wiadomo skądinąd, że Zimmermannowy traktat o samotności znany był jej piewcy, Arturowi Schopenhauerowi, który najprawdopodobniej pozostawał pod jego wpływem lub przynajmniej nim się inspirował, nazywając go „słynnym dziełem”⁴.

Książka *Horyzonty i perspektywy monoseologii. Filozoficzne studium samotności* z jednej strony stanowi próbę częściowego wypełnienia luki nie tylko w rodzimym, lecz również w światowym piśmiennictwie filozoficznym, podejmującym namysł nad zagadnieniem samotności. Z drugiej strony stanowi ona przegląd i podsumowanie moich dotychczasowych (sięgających początkami roku 2004, aczkolwiek w rozprawie tej prezentowane są wyniki badań prowadzonych w latach 2008–2016) poszukiwań naukowych, ukierunkowanych na dążenie do (1) postawienia i uprawomocnienia zagadnienia samotności jako jednego z istotniejszych problemów filozoficznych; (2) rozpoznania i opracowania jego miejsca, charakteru oraz sposobów przedstawiania w dziejach filozofii od antyku po współczesność; oraz (3) uchwycenia niezwykle złożonej charakterystyki fenomenu samotności, w komplikującej jego obraz korelacji z fenomenami, którym zazwyczaj towarzyszy, bądź które przyczyniają się do jego powstania.

Specyfika, rozległość, wieloobszarowość oraz zróżnicowanie problemów, perspektyw, i stanowisk wyłaniających się z filozoficznych, a szerzej humanistyczno-społecznych tematyzacji samotności, czynią tę dziedzinę badań, względnie odrębną. Z tego powodu wszelki sprofilowany, koherentny, posiadający własną metodę system wiedzy o samotności, identyfikuję jako autonomiczną naukę o samotności (*loneliness studies* lub *the science of loneliness*) i nadaję jej odgrecką nazwę monoseologii⁵. Potwierdzenie potrzeby i zasadności stosowania tego terminu w dyskursie naukowym dostarcza na przykład pedagogika samotności, dla której polska badaczka reprezentująca nauki pedagogiczne, dr hab. Elżbieta Kowalska-Dubas, prof. UŁ, rezerwuje nazwę „monoseologia pedagogiczna”. Termin ‘monoseologia’ pojawia się także w coraz liczniejszych publikacjach o charakterze naukowym (w tym w pracach dyplomowych⁶, artykułach oraz

² Idem, *Betrachtungen über die Einsamkeit*, Heidegger und Compagnie Verlag, Zürich 1756.

³ Idem, *Ueber die Einsamkeit*, Weidmann und Reich Verlag, Leipzig 1785.

⁴ Zob. A. Schopenhauer, *Aforyzmy o mądrości życia*, przeł. J. Garewicz, „Czytelnik”, Warszawa 2000, rozdz. 5: *Wskazówki i maksymy*, podrozdz. B: *Maksymy dotyczące naszego zachowania wobec nas samych*, pkt 9, s. 183.

⁵ ‘Monoseologia’ to termin złożony, utworzony od dwóch starogreckich słów: ‘μόνωσις, εως, ή’ oznaczającego ‘osamotnienie’, ‘opuszczenie’ (oraz jego form wariantywnych: ‘μονώω’ – ‘uczynić samotnym’, ‘oddzielić od innych’, ‘osamotnić’, ‘izolować’; ‘być osamotnionym, opuszczonym, oddzielnym’; ‘μονώδης, ες’ – ‘samotny’; ‘μονότης, ου, ό’ – ‘samotnik’; ‘μονωτικός, ή, όν’ – ‘samotny’; ‘μόνος, η, ον’ – ‘sam, samotny’, ‘pozbawiony [kogoś lub czegoś]’, ‘jeden, jedyny, pojedynczy’) oraz ‘λόγος, ό’ – ‘teoria’, ‘nauka’, ‘wyjaśnienie’, ‘określenie’, ‘pojęcie’, ‘myślenie’, ‘myśl’.

⁶ Zob. np. Jolanta M. Czyżowska, „Isolisme. Wizja samotności w myśli Markiza de Sade”, praca magisterska napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. B. Banasiaka, Instytut Teorii Literatury, Teatru i Sztuk Audiowizualnych, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2010, s. 3, 10; Anna Dwojnych, „Filozoficzne aspekty samotności na przykładzie twórczości filmowej Larsa von Triera”, praca magisterska napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Włodzimierza Tyburskiego, Instytut Filozofii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2014, s. 8, 9; Weronika Augustynowicz, „Wybrane psychospołeczne korelaty wysokich osiągnięć szkolnych. Badania w Polsce i na Ukrainie”, rozprawa doktorska z psychologii napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja E. Sękowskiego, Instytut Psychologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, Lublin 2013, s. 76.

książkach⁷). Prezentowana tu monografia wzmacnia naukową legitymizację i popularyzację samego terminu, w głównej mierze zaś oznaczanego nim obszaru problemowego filozofii.

Przyjmuję wąskie i szerokie rozumienie tego terminu. W pierwszym przypadku monoseologia tożsama jest (nazewniczo i dziedzinowo) z filozofią samotności. W drugim przypadku oznacza ona interdyscyplinę łączącą wysiłki filozofii oraz poszczególnych nauk humanistyczno-społecznych (takich jak psychologia, socjologia, nauki kognitywne, antropologia kulturowa, pedagogika, literaturoznawstwo, językoznawstwo, historia sztuki, teatrologia, muzykologia czy teologia).

W związku z bardziej uogólniającym i kompleksowym (całościowym) charakterem dyskursu filozoficznego, filozofia samotności przyjmuje postać monoseologii ogólnej, natomiast wszelkie pozafilozoficzne eksploracje samotności, dokonywane czy to z poziomu monoseologii jako interdyscypliny, czy zwłaszcza z poziomu poszczególnych tworzących ją nauk, można określić jako monoseologię szczegółową.

Wszelki system wiedzy o samotności, jeśli aspiruje do zupełności oraz jeśli ma być wiarygodny, miarodajny i funkcjonalny, powinien być komplementarny, to znaczy powinien umiejętnie łączyć minimalistyczną oraz maksymalistyczną (w sensie Walzerowskim) perspektywę oglądu i deskrypcji. Zasadniczą trudność w precyzyjnym i kompleksowym opisie samotności stanowi jej wysoce ograniczona komunikowalność na poziomie doznaniowości. Samotność jest bowiem niezwykle oporna wobec możliwości empatycznego jej współprzeżywania. Zasadniczo jawi się ona jako agregat takich (z reguły) negatywnie percypowanych własności i określeń, jak monadyczność, solipsystyczność, apatyczność, autystyczność czy outsiderstwo.

W wyniku badań rozpoznałem, że za początek systematycznych studiów nad samotnością można przyjąć rok 1959, w którym ukazał się przełomowy artykuł Friedy Fromm-Reichmann, zatytułowany *Loneliness*⁸, chociaż za taki punkt zwrotny można uznać publikację w roku 1938 niespełna dziesięciostronicowego artykułu pt. *Loneliness* przez pochodzącego z Rosji amerykańskiego psychiatrę, historyka psychiatrii oraz psychoanalityka Gregory'ego Zilboorga⁹. Trzeba jednak pamiętać, że mimo ważnych im-

⁷ E. Kowalska-Dubas: *Sztuka i samotność. Przyczynek do monoseologii pedagogicznej*, w: *Samotność oswojona przez sztukę. Pedagogiczne rozważania i doświadczenia*, red. M. Zalewska-Pawlak, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007, s. 163–184; Izabella M. Łukasik, *Epidemia samotności w przeludnionym świecie*, w: *Człowiek wobec zagrożeń współczesności*, red. nauk. V. Tanaś, W. Welskop, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu, Łódź 2017, s. 100; Anna Dwojnych, *Filozoficzne ujęcia samotności na podstawie wybranych utworów filmowych*, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria”, R. 25, 2016, nr 2, s. 234 (całość: s. 233–244).

⁸ Zob. F. Fromm-Reichmann, *Loneliness*, „Psychiatry: Journal for the Study of Interpersonal Processes”, 1959, vol. 22, no. 1, s. 1–15.

⁹ Zob. G. Zilboorg, *Loneliness*, „The Atlantic Monthly”, January 1938, s. 45–54. Por. B. L. Mijuskovic, *Feeling Lonesome. The Philosophy and Psychology of Loneliness*, Praeger, An Imprint of ABC-CLIO, LLC, Santa Barbara, California – Denver, Colorado 2015, s. 106, 118; Ph. Koch, *Solitude. A Philosophical Encounter*, wyd. 3, Open Court Publishing Company, Chicago – La Salle, Illinois 1997, s. 179; *Narratives of Loneliness. Multidisciplinary Perspectives from the 21st Century*, red. O. Sagan, E. Miller, Routledge, London 2018; M. Stroud Weeks, S. R. Asher, *Loneliness in Childhood. Toward the Next Generation of Assessment and Research*, w: *Advances in Child Development and Behavior*, t. 42, red. J. B. Benson, Elsevier, Amsterdam et al. 2012, s. 8 (całość: s. 1–39); *Discovering the History of Psychiatry*, red. M. S. Micale, R. Porter, Oxford University Press, New York–Oxford 1994, s. 105; F. J. Braceland, *Gregory*

plikacji filozoficznych, jest to praca z zakresu psychologii samotności. Pierwszymi, którzy na niwie filozoficznej, poza wzmiankowanym Zimmermannem – jak to już zostało wcześniej zasygnalizowane – merytorycznie zajęli się zagadnieniem samotności, nadając mu rangę pełnoprawnego problemu filozoficznego, zaliczanego do jednego z najdonioślejszych w filozofii, byli Mikołaj Bierdiajew, Emmanuel Levinas oraz José Ortega y Gasset. Współcześnie światowym nestorem systematycznych badań nad samotnością, prowadzonych głównie z pozycji filozoficznych, ale też psychologicznych oraz literaturoznawczych, jest Ben Lazare Mijuskovic¹⁰ z California State University w Dominguez Hills, z którym nawiązałem kontakt w roku 2010 i podjąłem bezpośrednią współpracę, trwającą nieprzerwanie po dzień dzisiejszy. Do światowej czołówki badaczy samotności należą współcześnie również John T. Cacioppo, amerykański psycholog i neurobiolog, profesor Uniwersytetu Chicagowskiego (zmarły 05.03.2018.), oraz John G. McGraw, kanadyjski profesor filozofii z Loyola Campus University of Concordia w Montrealu.

Do liczących się na świecie przedstawicieli szeroko pojętej monoseologii zaliczam także Clarka E. Moustakasa, Roberta S. Weissa, Jamesa A. Howarda, Jamesa J. Lyncha, Anthony’ego Storra oraz Steve’a Cole’a, Letitia Anne Peplau, Daniela Perlmana, Carolyn E. Cutrone, Deana Ornisha, Amiego Rokacha, Mohammadreza Hojata oraz Juliana Sterna.

Głównym celem omawianej rozprawy – oprócz intencji wyłożenia i popularyzacji standardów wiedzy monoseologicznej zorientowanej filozoficznie – jest dążenie do przedstawienia szerokiego spektrum problemowego oraz siatki pojęciowej filozofii samotności, prezentując kilka starannie wyselekcjonowanych i uporządkowanych teoretycznych konkretyzacji zagadnień wyjętych ze społeczno-moralnej empirii.

Strukturę książki tworzą: obszerne, koordynujące całość zawartości treściowej wprowadzenie (s. 11–71), któremu chce tu poświęcić nieco więcej miejsca oraz cztery komplementarne wobec siebie części, stanowiące względnie autonomiczne sekcje tematyczne, rozparcelowane na dziesięć różnej objętości konkretyzujących ich problematykę rozdziałów. Dążyłem do tego, by każdy z rozdziałów posiadał własną, wewnętrzną logikę organizacji podziału treści. Całość wieńczy zakończenie (s. 355–361) utrzymane w konwencji refleksyjnego, nastawionego na dialogiczne współmyślenie, autokrytycznego i zbierającego w całość wnioski podsumowania, unikającego – zgodnie z duchem całej książki – formułowania ostrych, zdecydowanych, apodyktycznych sądów i równie kategorycznych rozstrzygnięć. W nocie bibliograficznej, w której odnotowane zostały pierwotne wersje wykorzystanych w pracy tekstów (s. 363–364);

Zilboorg (1891–1959) – a Memorial, „American Journal of Psychiatry”, April 2006, vol. 116, Issue 7, s. 671–672.

¹⁰ Zob. *Loneliness*, Associated Faculty Press, Inc., Millwood, N.Y. 1985; *Loneliness in Philosophy, Literature, and Psychology*, third edition, iUniverse, Bloomington 2012; *Feeling Lonesome. The Philosophy and Psychology of Loneliness*, Praeger TM, An Imprint of ABC-CLIO, LLC, Santa Barbara, California–Denver, Colorado 2015 oraz *Consciousness and Loneliness. Theoria and Praxis*, Value Inquiry Book Series, Vol. 327, Brill–Rodopi, data publikacji 13.12.2018.

osobna bibliografia (s. 365–409), która, w mojej ocenie, jest nie tylko przeglądem rodzimej i zagranicznej literatury podmiotowo-przedmiotowej w dziedzinie monoseologii, ale także może stać się pomocą naukową i dydaktyczną.

Wprowadzenie, zasługujące być może na wyodrębnienie do postaci odrębnego rozdziału, silnie integruje pod względem kompozycyjnym i merytorycznym heterogeniczną zawartość książki. Wyjaśniam i uzasadniam w nim potrzebę oraz znaczenie systematycznych studiów filozoficznych, a szerzej multidyscyplinarnych, tematyzujących samotność zgodnie z metodologią, specyfiką i przeznaczeniem dyscyplin przyczyniających się kompleksowo – mimo, że każda z osobna – do rosnącego znaczenia i coraz bardziej dynamicznego rozwoju oraz stopniowej ekspansji monoseologii jako wielod dziedzinowej nauki o samotności, z rudymenarną rolą zaplecza pojęciowego i analiz filozoficznych.

Omówione zostają przyczyny występowania samotności, które dzielę na endo- i egzogenne (s. 12). W literaturze przedmiotu, szczególnie pozafilozoficznej, dominuje pogląd, że samotność z reguły wywoływana jest czynnikami egzogennymi (społecznymi, kulturowymi, sytuacyjnymi, losowymi). Nie negując tego podejścia, osłabiam jego wymowę, przychylając się do stanowiska reprezentowanego na gruncie filozofii samotności przez Bena L. Mijuskovica. Podkreśla ono prymarność endogennych przyczyn samotności, związanych z monadycznym ukonstytuowaniem ludzkiej egzystencji, skorelowanym z potwierdzającym i wzmagającym egzystencjalną odrębność jednostki sposobem działania i strukturą jej samoświadomości oraz intencjonalności.

Następnie zwracam uwagę na pomijany w specjalistycznych opracowaniach, a niezmiernie ważny problem natury metodologicznej, dotyczący różnicowania się heurystyk samotności w zależności od zastosowania w badaniu opisu rozrzedzonego lub gęstego. Terminów tych używam w znaczeniach nadanych im przez Michaela Walzera w pracy *Moralne maksimum, moralne minimum*¹¹. Z moich ustaleń wynika, że większość prac z zakresu monoseologii, szczególnie w dziedzinach pozafilozoficznych, posługuje się zagęszczonym opisem samotności. Nie byłoby w tym nic nadzwyczajnego, gdyby nie to, że z reguły poprzestaje się na wypracowanym poziomie szczegółowości, bez wpisywania go w szerszą, unifikującą, makroskalową perspektywę badawczą, z nieuprawnioną tendencją do traktowania gęstej deskrypcji w sposób substytutywny, to znaczy taki, który nadaje jej walory opisu rozrzedzonego. Sankcjonując monoseologię w szerokim, międzydziedzinowym znaczeniu, ale też na gruncie wąsko pojętej monoseologii, ograniczonej do perspektywy filozoficznej – uwzględniając w tym kontekście uniwersalizacyjne ambicje filozofii jako takiej – winna umiejętnie łączyć opis rozrzedzony z opisem gęstym, dążąc do poznania maksymalnie komprehensywnego.

Ostatnim wartym wyróżnienia w tym miejscu elementem Wprowadzenia jest zagadnienie etiologii samotności, rozpatrywane w kontekście jej predyktorów. Wykazuję, że dla celów komplementarnej deskrypcji tego fenomenu, w całokształcie jego odmian i wystąpień, obok predyktora materialnego o charakterze sytuacyjnym – ekstraperso-

¹¹ Zob. M. Walzer, *Moralne maksimum, moralne minimum*, przeł. J. Erbel, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2012.

nalnym oraz osobowościowo-świadomościowym – intrapersonalnym, należy uwzględnić także predyktor formalny, odnoszący się do ontologicznych wyznaczników ludzkiej egzystencji. Wśród nich do najistotniejszych i niezbywalnych kategorii ontoformalnych, umożliwiających w sposób logicznie poprawny, a zarazem spójny oraz intersubiektywnie komunikowalny konstrukcję modelowego pojęcia samotności, należą: niezredukowana do zwykłej *singularitas*, lecz dookreślona przez *individuatō* pojedynczość (monadyczność), więziotwórcza relacyjność (pozwalająca indywiduom organizować się na poziomie ponadjednostkowym [społecznym] oraz funkcjonować w modusie wzajemności), a także (dez)integrująca tak określone indywidua (nie)przynależność. Posługując się wyróżnionymi operatorami pojęciowymi, można wysunąć propozycję konceptualizacji samotności w kategoriach negatywnego modusu przynależności. Zagadnieniu temu poświęcam odrębną część Wprowadzenia (s. 23–26).

W ogólnym ujęciu rozprawa stanowi ukoronowanie moich wieloletnich badań i jest dialogiem z różnymi etapami mojej pracy badawczej. Dlatego też podjąłem świadomą decyzję o wykorzystaniu powstałych wcześniej tekstów jako zrębów do przeprowadzenia tej dyskusji. Istotnym celem było skonstruowanie ramy dla dialogu, w którym możliwe będzie uchwycenie ewolucji myśli, a równocześnie uniknięcie zamknięcia dróg do dalszych poszukiwań i rozwoju. Za ważny punkt odniesienia na drodze do krystalizowania się i realizacji zamysłu habilitacyjnego uważam wysoko ocenianą przez recenzentów wydawniczych w osobach prof. dr hab. Andrzeja Wiercińskiego (Albert-Ludwigs-Universität, Freiburg), prof. dr hab. Czesławy Piecuch (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków) oraz prof. dr hab. Andrzeja Szahaja (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń) monografię pt. *Rozstaje samotności. Studium filozoficzne* (Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków 2016, s. 380). Wypracowałem w niej instrumentarium oraz ramę pojęciową dla badań nad samotnością, wykorzystaną następnie w rozprawie habilitacyjnej. W przeciwieństwie do ujęcia problemowego, zastosowanego w pracy habilitacyjnej, porządek wywodu w *Rozstajach samotności* ma charakter historyczno-filozoficzny. Za szczególnie ważne uważam umieszczenie we wspomnianej pracy Przedmowy autorstwa Bena L. Mijuskovica, światowej klasy amerykańskiego nestora badań nad samotnością. Chciałbym nadmienić, że mój dorobek organizacyjno-naukowy w zakresie inicjacji, realizacji oraz popularyzacji filozoficznych, jak też wielodyscyplinowych studiów nad samotnością obejmuje również dwie duże konferencje naukowe (których byłem inicjatorem i głównym organizatorem) oraz szeroko cytowaną monografię współredagowaną przeze mnie wraz z prof. dr hab. Włodzimierzem Tyburskim. Pierwsza konferencja, odbywająca się pod nazwą I Ogólnopolskiej konferencji monoseologicznej, miała miejsce 3–4 czerwca 2005 r. w Toruniu i poświęcona była tematowi: „Humanistyka wobec fenomenu samotności”. Jej organizatorem instytucjonalnym był Zakład Etyki w Instytucie Filozofii UMK. Druga konferencja, odbywająca się 10–11 czerwca 2010 w Toruniu pod nazwą II Ogólnopolskiej konferencji monoseologicznej, poświęcona była tematowi: „Dialektyka samotności i wspólnotowości”. Jej organizatorami instytucjonalnymi byli: Instytut Filozofii UMK, Zakład Filozofii Chrześcijańskiej UAM oraz Oddział Toruński Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Bodaj na trwałe w rodzimej literaturze naukowej problematyzującej samotność zapisała się wspomniana

książka, której byłem pomysłodawcą oraz głównym realizatorem, współredagowana z W. Tyburskim pt. *Zrozumieć samotność. Studium interdyscyplinarne*, Wydawnictwo UMK, Toruń 2006, s. 527. Z satysfakcją odnotowuję, że moje dokonania na niwie monoseologii zostały zauważone także poza granicami kraju. W dniach 10–12 kwietnia 2019 r. w Yorku w Wielkiej Brytanii, na specjalne zaproszenie, w charakterze keynote speakera, uczestniczę w międzynarodowym interdyscyplinarnym sympozjum naukowym poświęconym zagadnieniu samotności we wspólnocie, na temat: „Alone Together”. Organizatorami tego wydarzenia są: York St John University, York, UK oraz Uniwersytet Szczeciński. Temat mojego wystąpienia: „The Paradigmatic Conceptualizations of Loneliness and Communitiveness in a Monoseological Discourse”. Do jednego z ważniejszych moich pozanaukowych osiągnięć w dziedzinie popularyzacji wiedzy o samotności zaliczam napisany na specjalne zamówienie dla warszawskiego Teatru Polonia, prowadzonego przez Krystynę Jandę, tekst omówieniowy do wystawianej tam sztuki – monodramu pt. „Chodź ze mną do łóżka”, (scenariusz Andrzej M. Żak, reżyseria Adam Sajnuś, w roli głównej Sonia Bohosiewicz). Sztuka wystawiana była w latach 2013–2015. Mój tekst pt. *Pod-łóże(m) samotności* ukazał się w broszurze informacyjnej Teatru Polonia promującej ten spektakl.

Strukturę książki tworzą cztery komplementarne, acz w znacznej mierze autonomiczne części. Pierwsza z nich prezentuje spektrum problemowe zjawiska samotności i obejmuje: (1) kwestie metodologiczne oraz (2) historyczną prezentację zagadnienia samotności poprzez odwołanie się do epikurejskiej metaforyki ogrodu. Część druga wydobywa kontemplatywno-mistyczne aspekty samotności. Część trzecia odnosi się do ujmowania samotności w kategoriach negatywnych w odniesieniu do (5) zła oraz (6) cierpienia. Kluczowa część czwarta problematyzuje zagadnienie relacji samotności do wspólnotowości i obejmuje (7) pogłębiony przegląd stanowisk traktujących o tej relacji, rozszerzoną prezentację uznanych przeze mnie na tym polu za paradygmatyczne stanowisk Mikołaja Bierdiajewa (8) oraz José Ortegi y Gasset (9), zaś w rozdziale ostatnim (10) rozważam istotne napięcia zachodzące między samotnością a miłością, z których ta ostatnia w literaturze naukowej dość jednoznacznie i bezkrytycznie bywa rozpoznawana jako jedyne remedium na samotność oraz rozpoznaję ograniczenia tego stanowiska.

Zaproponowana struktura części, jak i poszczególnych rozdziałów nie ma charakteru systemowego, ale problemowy. Ujęcie poszczególnych zagadnień bazuje na wynikach moich badań, prowadzonych na przestrzeni kilku lat i częściowo formułowanych w publikowanych już uprzednio pracach, którym nadałem nowe szlify redakcyjne. W większości przypadków poszczególne teksty zostały gruntownie przepracowane, a kilka z nich zostało znacznie rozszerzonych w stosunku do pierwodruków – uzupełnionych o objętościowo dłuższe od pierwowzorów, nigdy wcześniej niepublikowane fragmenty. Ilustrację tego może stanowić przykład rozdziału drugiego, w którym rozważany jest problem ujmowania filozofii samotności w kategoriach Epikurejskiej filozofii ogrodu. Rozdział ten bazuje na artykule *Filozofia ogrodu jako filozofia samotności*, opublikowanym w pracy zbiorowej w roku 2008 (poz. 4.1. w zestawieniu bibliometrycznym). Pierwotny tekst pozostawał ledwie 10-stonnicowym zwięzłym zarysem

ogólnego konceptu, który został w kolejnych latach gruntownie przepracowany i zao-
wocował rozbudowanym, 30-stronnicowym rozdziałem. Jest to właściwie nowy tekst,
który poza brzmieniem tytułu oraz realizowanym zamysłem badawczym, zupełnie od-
staje od pierwodruku.

Dla porządku i orientacji czytelnika w kolejnych warstwach rozwijanych przeze
mnie z biegiem lat badań zdecydowałem się pozostawić w książce niezmienione lub
zmienione w niewielkim stopniu tytuły uprzednio publikowanych tekstów. Chodziło
także o zachowanie pewnej ciągłości, jednak przy jednoczesnym podstawowym dążeniu
do spójności przekazu rozprawy habilitacyjnej, jako autonomicznego i koherentnego
dzieła. Celowi temu służy także świadomie rozbudowane Wprowadzenie, mające status
nie tyle standardowego wstępu, ile odrębnego rozdziału. Precyzyjna informacja o rela-
cji treści książki do publikowanych wcześniej tekstów znajduje się na s. 66 w przypisie
266.

Do najważniejszych osiągnięć rozprawy habilitacyjnej zaliczam (1) skonceptua-
lizowanie i precyzyjne sformułowanie projektu monoseologii jako częściowo odrębnej
dziedziny badań filozoficznych, (2) rozpoznanie najważniejszych kontekstów feno-
menu samotności, ujmowanych zarówno w dyskursie filozoficznym, jak i w odniesieniu
do innych nauk, (3) wydobywanie i wyróżnienie szczególnie obiecujących perspektyw ba-
dawczych Bierdiajewa i Ortegi y Gassetta oraz (4) konfrontację ze stanowiskiem przy-
mującym uprzywilejowany status miłości, jako narzędzia służącego łagodzeniu czy na-
wet przewyciężeniu samotności.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

5.1. Pola badawcze

Mój rozwój naukowy w okresie studiów i zatrudnienia przebiegał wielotorowo, głównie przez wpływ inspirującego środowiska naukowego w Instytucie Filozofii UMK, w szczególności – w Zakładzie Etyki. Do rozwiniętych na tej podstawie najważniejszych pól badawczych w mojej dotychczasowej pracy naukowej zaliczam następujące wątki:

- ekofilozofię i problematykę zrównoważonego rozwoju
- myśl Henryka Elzenberga
- filozofię zła
- hermeneutykę i jej implikacje w etyce
- filozofię religii, w tym zagadnienie mistyki oraz problematykę związaną z sytuacją Kościoła Katolickiego w Polsce
- związany z projektem serii wydawniczej „Miniatury etyczne” koncept „małej etyki”
- oraz zbiór wielokierunkowych badań, które można spiąć klamrą „z zagadnień, problemów i wyzwań etyki współczesnej”.

Trzy pierwsze pola problemowe wynikały bezpośrednio z kontynuacji wieloletniej pracy zespołu Zakładu Etyki IF UMK, do którego przystąpiłem, w tym przede wszystkim moich nauczycieli i mentorów: Profesorów Włodzimierza Tyburskiego i Ryszarda Wiśniewskiego. Punkty 5.4 i 5.5 rozwijałem jako inicjatywy autorskie, zaś punkt 5.6 – w ramach współpracy w nowym projekcie zainicjowanym w Zakładzie Etyki w roku 2012 przez zespół w składzie: Marcin Jaranowski, Marcin T. Zdrenka, Piotr Domeracki.

W szczególności pola badawcze, zilustrowane publikacjami (pełna lista publikacji w odrębnym załączniku- zestawieniu bibliometrycznym systemu Expertus), udziałem w konferencjach, prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi oraz innymi osiągnięciami prezentują się następująco:

5.1.1. Ekofilozofia i problematyka zrównoważonego rozwoju

Badania z zakresu ekofilozofii w moim macierzystym ośrodku sięgają roku 1995 i powołania sekcji ekofilozoficznej na V Zjeździe Filozoficznym w Toruniu. Jednym z moich ważniejszych osiągnięć w tej dziedzinie jest wprowadzenie do ekofilozofii pojęcia „alienacji ekologicznej” (zob. *Wokół pojęcia alienacji ekologicznej*, „Humanistyka i Przyrodoznawstwo” 2006, nr 12, s. 193–205). Moje studia i rozwój zainteresowań pod kierunkiem prof. Włodzimierza Tyburskiego zaowocowały badaniami w na tym odcinku i są reprezentowane przez:

Grant:

- Grant MNiSW w okresie 03.06.2008–02.12.2011: sekretarz administracyjno-naukowy oraz współwykonawca grantu nr N N523 487234 (954-H) [numer umowy: 4872/B/To2/2008/34], przekazany do realizacji w Narodowym Centrum Nauki w Dziale Nauk Ścisłych i Technicznych, na temat: „Opracowanie zasad kształtowania postaw sprzyjających wdrażaniu zrównoważonego rozwoju”; grant realizowany w ramach dyscypliny naukowej N523: Inżynieria i Ochrona Środowiska (kierownik grantu: prof. dr hab. Włodzimierz Tyburski)

Publikacje (wybór):

- rozdział w monografii, która uzyskała status podręcznika akademickiego, *Zasady kształtowania postaw sprzyjających wdrażaniu zrównoważonego rozwoju*, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2011, pt. *Podstawy edukacji i kształtowania świadomości społecznej w duchu zrównoważonego rozwoju*, s. 233–281 (współautorstwo z W. Tyburskim).
- *Zrównoważony rozwój jako nowa etyka przyszłości*, „Kultura i Edukacja” 2010, nr 4 (78), s. 7–20.
- współredakcja monografii naukowej: *Filozofia, etyka, ekologia. Profesorowi Włodzimierzowi Tyburskiemu w darze*, pod red. Piotra Domerackiego, Adama Grzelińskiego i Ryszarda Wiśniewskiego, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2015, s. 867.
- *Antropologie alternatywne i alterhumanistyczne kontradyskursy z nieustającym odniesieniem do antyhumanistycznej ekoantropologii Johna N. Graya*, w: *Filozofia, etyka, ekologia. Profesorowi Włodzimierzowi Tyburskiemu w darze*, pod red. Piotra Domerackiego, Adama Grzelińskiego i Ryszarda Wiśniewskiego, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2015, s. 743–768.
- *Ekoantropologia antyhumanistyczna: przypadek Johna Nicholasa Graya*, „Studia Ecologiae et Bioethicae” 2015, t. 13, nr 4, s. 9–38.

Konferencje (wybór):

- 20.05.2016, Warszawa, IX Interdyscyplinarna konferencja naukowa z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” nt. *Etyczne wyzwania idei wielokulturowości*; organizatorzy: Zakład Filozofii Moralności i Etyki Globalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Zakład Etyki UMK; referat nt. *Od ksenofobii do ksenolatrii. Finkelkrautowskie motywy heterologii jako filozofii dekolonizacji*
- 02.06.2017: X Interdyscyplinarna konferencja naukowa z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” organizowana przez Katedrę Filozofii Moralności i Etyki Globalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Zakład Etyki UMK nt. *Odpowiedzialność globalna w teorii i praktyce*; prowadzenie obrad sekcji drugiej (*Odpowiedzialność globalna w perspektywie*

edukacyjnej) wraz z prof. Marią Ledzińską (UW); wygłoszony referat nt. *Globalizujemy sprawiedliwość zamiast wyzysku, biedy i wojny. Wokół triady: etyka – edukacja – praktyka*

- 25.05.2018: XI Interdyscyplinarna konferencja naukowa z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” organizowana przez Katedrę Filozofii Moralności i Etyki Globalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Zakład Etyki UMK nt. *Od Gray’owskiego antyhumanizmu do Benatarowskiego antynatalizmu*; prowadzenie sekcji.

5.1.2. Myśl Henryka Elzenberga

Filozofia Henryka Elzenberga była zawsze ważnym elementem tradycji toruńskiego ośrodka. Badania zintensyfikowano w roku 1997 w wyniku rocznicowej konferencji i wielu późniejszych publikacji, w tym prac samego Henryka Elzenberga, w których opracowaniu redakcyjnym miałem pewien udział wraz z zespołem Zakładu Etyki IF UMK (opracowanie indeksu rzeczowego do książki *Wartość i człowiek. Rozprawy z humanistyki i filozofii*, Wydawnictwo UMK, Toruń 2005). Moje własne badania w tym kierunku są reprezentowane m.in. przez:

Publikacje (wybór):

- *Elzenbergowski arystokratyzm ducha*, w: J. Grzeszczak, K. Stachewicz (red.), *Deum et animam scire. Teksty filozoficzne dedykowane księdzu arcybiskupowi profesorowi Markowi Jędraszewskiemu*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny, Poznań 2015, s. 159–177.
- *Aristocratism of the spirit in Henryk Elzenberg’s philosophy*, „Dialogue & Universalism” 2009, Vol. 19, no. 8/9, s. 121–133.

Konferencje:

- współorganizacja ogólnopolskiej konferencji naukowej na temat: „Filozofia Henryka Elzenberga – w poszukiwaniu metody”, 31 maja – 1 czerwca 2007, Toruń, organizator: Instytut Filozofii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
- 13–14.06.2017: udział z referatem w ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. *Henryk Elzenberg 1887–1967. Emigracja wewnętrzna*, organizowanej przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego wraz z redakcją „Przeglądu Filozoficznego” z okazji pięćdziesiątej rocznicy śmierci Henryka Elzenberga w Pałacu Kazimierzowskim w Warszawie; wygłoszony referat nt. *Henryka Elzenberga filozofia samotności. Próba systematyzacji*
- 16.12.2017: współorganizacja ogólnopolskiego seminarium naukowego nt. „Elzenberg 2.0”, Zakład Etyki IF UMK w Toruniu

Inne:

- 14.06.2017: udział w audycji Programu Drugiego Polskiego Radia z cyklu „Spotkania po zmroku”, prowadzonej przez red. Michała Nowaka nt. „Samotność i etyka. Filozofia Henryka Elzenberga” (gośćmi audycji byli również: prof. Jacek Hołówka UW, dr Bogdan Dziobkowski UW, prof. Lesław Hostyński UMCS)
- 16.12.2017: udział w audycji warszawskiego radia filozoficznego „Sed contra”, prowadzonej przez dr Dominikę Dzwonkowską z UKSW nt. „Dorobek prof. Henryka Elzenberga oraz jego znaczenie dla współczesnej filozofii”; w rozmowie udział wzięli: prof. Agnieszka Nogal (UW), dr hab. Marcin T. Zdrenka (UMK) oraz dr Piotr Domeracki (UMK)

5.1.3. Filozofia zła

Badania nad złem zostały zapoczątkowane w moim ośrodku jeszcze przez Stanisława Soldenhoffa w latach osiemdziesiątych. Chodziło o przyjęcie założenia o prymarnym potraktowaniu w badaniach etycznych fenomenów zła. Ta perspektywa była następnie rozwijana w kolejnych latach przez Ryszarda Wiśniewskiego, a później Marcina Jaranowskiego i stała się z czasem charakterystycznym rysem studiów etycznych w toruńskim ośrodku. Moje własne badania w tym kierunku reprezentowane są m.in. przez:

Publikacje (wybór):

- *Zła samotność: w kręgu malistycznych koncepcji samotności*, w: *Koncepcje i problemy filozofii zła*, red. Ryszard Wiśniewski, Marcin Jaranowski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń, 2009, s. 139–163
- *Figura Diabła w dyskursie filozoficznym. Perspektywa de Rougemonta*, w: *Etyka a zło*, red. Dorota Probuska, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2013, s. 207–223
- *Nieuchronność nihilistycznej zdolności niszczenia. W kręgu etyki przemocy. Aktualia*, w: *Filozofia wobec zła. Od spekulacji do transgresji*, red. Marek Drwięga, Radosław Strzelecki, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018, s. 209–227
- planowana na rok 2020 monografia w serii „Miniatury etyczne” pt. *Sześć przywar mniejszych* (współautorstwo z Marcinem T. Zdrenką)

Konferencje (wybór):

- 20–21.05.2004: współorganizacja konferencji (z Zespołem Zakładu Etyki pod kierunkiem R. Wiśniewskiego) *Tradycyjne i współczesne filozoficzne koncepcje zła*, Instytut Filozofii UMK
- 27–29 czerwca 2012: udział z referatem w VII Międzynarodowym Forum Etycznym nt.: „Współczesne oblicza zła”; organizator: Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Polskie Towarzystwo Etyczne; miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

- 23.03.2018: udział w ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. *Filozofia wobec zła. Od spekulacji do transgresji i redukcji* organizowanej w Collegium Broscianum w Krakowie przez Zakład Etyki na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego; wygłoszony referat nt. *Nieuchronność nihilistycznej zdolności niszczenia. Aktualia*

5.1.4. Hermeneutyka i jej implikacje w etyce

Problematykę hermeneutyczną i jej konteksty etyczne rozwijam od roku 2006, a szczególnie intensywnie od czasu nawiązania współpracy z prof. Andrzejem Wiercińskim (Albert-Ludwigs Universität, Freiburg) i prof. Michałem Januszkiewiczem (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) oraz zorganizowania w roku 2010 w Zakładzie Etyki IF UMK w Toruniu gromadzącej najlepszych specjalistów w dziedzinie hermeneutyki w Polsce konferencji nt. „Hermeneutyczne dziedzictwo etyki”. Moje zainteresowania badawcze w zakresie hermeneutyki filozoficznej oraz jej implikacji etycznych owocowały m.in.:

Publikacje (wybór):

- *Między indywidualizmem a kolektywizmem: rudymenty hermeneutycznej filozofii człowieka*, w: H. T. Mikołajczyk, M. Oziębłowski, M. Rembierz (red.), *Hermeneutyczne dziedzictwo filozofii*, Wydawnictwo Scriptum, Kraków 2006, s. 201–222
- *Błache horyzonty Vattimowskiej etyki interpretacji*, „Filozofia Chrześcijańska” 2009, T. 6, s. 137–155

Konferencje (organizowane):

- pomysłodawca i organizator w ramach V Międzyuczelnianego seminarium naukowe z cyklu „Dziedzictwo współczesnej etyki” seminarium nt. „Hermeneutyczne dziedzictwo etyki”, Instytut Filozofii UMK w Toruniu, 15.12.2010.
- współpraca przy organizacji pod auspicjami The International Institute for Hermeneutics międzynarodowej konferencji naukowej nt. „Hermeneutics–Ethics–Education–Media”, Konstancin/k. Warszawy, 5–8.09.2011.

Dydaktyka:

- wykład specjalizacyjny na kierunku filozofia pt. *Hermeneutyka* (2009–obecnie)
- konwersatorium specjalistyczne pt. *Rozumienie – interpretacja – nadinterpretacja* (2015–2017).

Inne:

- zaproszenie i organizacja gościnnych wykładów i warsztatów z hermeneutyki prof. Pawła Dybla (IFiS PAN w Warszawie) w Instytucie Filozofii UMK w Toruniu, 10-11.05.2019.

5.1.5. Filozofia religii, w tym filozoficzne problemy i aspekty mistyki

Filozofia religii i problematyka mistyczna wyrosły pośrednio z elementów mojej biografii i wczesnych etapów edukacji. Jestem wychowankiem franciszkańskiego Liceum Ogólnokształcącego im. Maksymiliana Kolbego w Niepokalanowie. Niebagatelną rolę odegrał również późniejszy (od roku 2008) udział w konferencjach i seminariach naukowych organizowanych przez Zakład Filozofii Chrześcijańskiej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zaowocowało to m.in.:

Publikacje (wybór):

- monografia *Kondycja Kościoła katolickiego w Polsce. Autorytet i komunikacja*, Wydawnictwo Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Wydział Teologiczny, Poznań 2015, s. 188 (współautorstwo z Przemysławem Strzyżyńskim, autorstwo 50%)
- *Topos samotności w filozofii mistycznej*, „Filozofia Religii” 2009, T. 5, s. 65–75.

Organizacja i udział konferencjach (wybór):

- udział z referatem w VI Ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. „Duchowość jako przedmiot badań filozofii religii i socjologii religii”, Poznań 18–19.02.2010, organizator: Instytut Socjologii UAM, referat pt. *Prawo do duchowości. Williama Jamesa dialog między sceptykiem, agnostykiem i intelektualistą*
- współtwórca i współorganizator powstałego w roku 2013 ogólnopolskiego seminarium naukowego z cyklu „Filozoficzne aspekty etyki”, koordynacja współpracy podmiotów współtworzących to przedsięwzięcie naukowe: Zakładu Filozofii Chrześcijańskiej UAM w Poznaniu oraz Zakładu Filozofii Moralnej i Bioetyki UMK w Toruniu (do roku 2015, od roku 2016 działalność seminarium pod auspicjami Zakładu Filozofii Chrześcijańskiej UAM); wygłoszenie wykładu inauguracyjnego działalności seminarium nt. *Czym jest to, co zwiemy mistyką?*, Obra 06–07.10.2013
- organizacja oraz przewodniczenie drugiej edycji ogólnopolskiego seminarium naukowego z cyklu „Filozoficzne aspekty mistyki”; 09.05.2014 Instytut Filozofii UMK w Toruniu; temat przewodni: *Filozoficzne aspekty teologii mistycznej Pseudo-Dionizego Areopagity*
- ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Osoba i miłość*, 15–16.06.2014, Kalisz, Centrum Józefologiczne, organizator: Zakład Filozofii Chrześcijańskiej – Wydział Teologii UAM w Poznaniu, wystąpienie w I Sesji plenarnej nt. *Miłość i samotność. Konfrontacje*

Dydaktyka:

- wykłady fakultatywne na kierunku filozofia pt. *Filozofia a mistyka* (w latach 2011–2018) oraz *Teorie ateizmu* (w latach 2016–2018).

5.1.6. Koncept „małej etyki”

Problematyka „małej etyki” jest rozwinięciem pomysłu mojego współpracownika z Zakładu Etyki IF UMK dr. hab. Marcina Jaranowskiego, która stanowiła podstawę do opublikowania wspólnej (z M. Jaranowskim i M.T. Zdrenką) pracy pt. *Sześć cnót mniejszych*, a w dalszej perspektywie – zainauguowania w roku 2019 serii wydawniczej „Miniatury etyczne”. W moim przypadku zainteresowania badawcze problematem „małej etyki”, wyrastają, w znacznej mierze, z inspiracji stanowiskami sformułowanymi przez współczesnych eksponentów tego rodzaju podejścia do etyki. Są nimi, niezależnie od siebie, Leszek Kołakowski (operujący w tym kontekście również pojęciem „moralności minimalnej”) oraz Paul Ricoeur (określający *explicite* własny zamysł etyczny jako *la petite éthique*). Nie mniej istotne dla konstytuowania się mojej optyki badawczej w tej dziedzinie są konceptualizacje domeny etycznej w kategoriach „minimorum moraliorum” Theodora W. Adorno oraz „minimum moralnego” Michaela Walzera, skłaniającego się ku optymalizacji etyki poprzez ukierunkowanie jej w stronę „minimalizmu moralnego”. Wybrane elementy dorobku, odnoszące się do tego pola problemowego są następujące:

Grant (niezależnie od jego roli dla rozwijania zagadnienia etyki życzliwości):

- w roku 2012: symbol 337-H, temat: „Adekwatyzująca i aktualizująca operacjonalizacja mikrocnoty życzliwości jako bazowego prawarunku konstytuowania się prawidłowych interakcji moralnych oraz jako kategorii rekonstruującej minorowy dyskurs etyczny”

Publikacje (wybór):

- monografia *Sześć cnót mniejszych*, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2012, s. 235 (współautorstwo z Marcinem Jaranowskim i Marcinem T. Zdrenką. Autorstwo w 33%. Oświadczenia autorów w załączeniu)
- *Etyka małych kroków i niewielkich dóbr*, w: *Etyka i dobro*, red. Dorota Probučka, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2015, s. 15–25
- W ramach zainauguowanego w Zakładzie Etyki IF UMK w roku 2019 projektu serii wydawniczej „Miniatury etyczne” (członek komitetu redakcyjnego serii), planowana na rok 2020 monografia pt. *Sześć przywar mniejszych* (współautorstwo z M. T. Zdrenką).

5.1.7. Pozostałe badania z zakresu etyki współczesnej

Niżej prezentowany wybór tekstów i aktywności stanowi próbkę różnych moich bardziej szczegółowych poszukiwań i zainteresowań badawczych, realizowanych głównie na polu etyki w obszarze najbardziej żywotnych i spornych zagadnień współczesności,

nierzadko należących do kanonicznych i węzłowych problemów etyki. Zajmowanie się nimi stanowi bądź przedłużenie, bądź konsekwencję, bądź też implikowane jest rezultatami eksploracji zagadnień należących do wyżej wymienionych płaszczyzn dociekań. Wśród podejmowanych wątków i analizowanych zagadnień należy wymienić zagadnienia semantyki moralności, prawdy, wolności, wspólnotowości, obcości, lęku, bycia sobą, a także istotne problemy współczesnej edukacji i szkolnictwa wyższego. Odrębny, acz niesamoistny – gdyż wprzęgnięty w eksplorację części spośród wymienionych zagadnień – przedmiot moich studiów stanowi tradycja filozofii dialogu wraz z jej bezpośrednimi historycznymi antecedenjami.

Publikacje (wybór):

- *Implikacje etyczne ontologii fenomenologicznej Jean-Paul Sartre'a*, w: *Jean-Paul Sartre w poszukiwaniu moralności: etyczne dziedzictwo myśli*, red. Krzysztof Stachewicz i Przemysław Strzyżyński, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny, Poznań 2013, „Colloquia Disputationes” t. 22, s. 53–77
- *W poszukiwaniu aksjoetyki prawdy*, w: *Prawda w życiu moralnym i duchowym*, red. Dorota Probuca, Instytut Wydawniczy „MAXIMUM”, Kraków 2009, s. 55–67
- *Mgławice wolności. Między autonomią a niezależnością*, w: *Wolność i władza w życiu publicznym*, red. Władysław Zuziak, Joanna Mysona Byrska, Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej, Kraków 2008, s. 147–159
- *Etyczne aspekty fenomenów integracji i wspólnotowości*, w: *Filozoficzne i kulturowe aspekty integracji europejskiej*, red. Przemysław Parszutowicz, seria „Fundamenta Europae”, Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2011, s. 13–24
- *Heterologia. Od stygmatyzacji do gloryfikacji Innego w filozofii*, w: *Oblicza obcości*, red. nauk. Marek Jedliński i Krzysztof Witczak, Oficyna Wydawnicza Epigram, Bydgoszcz 2016, s. 73–83
- *Lęk przed utratą sensu życia w kontekście etyki spełnionej nowoczesności*, w: *Etyka i sens życia*, red. nauk. Dorota Probuca, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2011, s. 139–157
- *Pedagogika czy antypedagogika? Wokół kryzysu współczesnej edukacji z perspektywy filozoficznej*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio I: Philosophia-Sociologia” 2016, Vol. 41, no. 1, s. 7–24

Udział konferencjach oraz prelekcje (wybór):

- udział z referatem w zamkniętym seminarium naukowym nt. „Prawda i uczciwość w życiu publicznym. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu!”, organizowanym w ramach XIX Colloquia Torunensia (nawiązujących do tradycji historycznego Colloquium Charitativum, które miało miejsce w Toruniu w roku 1645), 08.11.2013., przez JM Rektora UMK, Prezydenta Torunia oraz Biskupa Toruńskiego oraz Prezesa Towarzystwa Naukowego w Toruniu; referat nt. *Prawda i uczciwość w perspektywie filozofii dialogu*

- udział z referatem w IV konferencji naukowej z cyklu „Nauka i edukacja wobec wyzwań XXI wieku” nt. „Wychowanie ku wartościom. Wolność – dar, pułapka czy wyzwanie?” zorganizowanej 22.09.2015 w Lublinie przez Bursę Szkolną nr 2 w Lublinie, Bursę Szkolną nr 3 w Lublinie oraz Zakład Etyki na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS w Lublinie; referat nt. *Aporie wolności. Od fetyszu do utopii*
- udział z referatem w IX Interdyscyplinarnej konferencji naukowej z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” nt. „Etyczne wyzwania idei wielokulturowości”, zorganizowanej 20.05.2016 w Warszawie przez Zakład Filozofii Moralności i Etyki Globalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Zakład Etyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; referat nt. *Od ksenofobii do ksenolatrii. Finkielkrautowskie motywy heterologii jako filozofii dekolonizacji*
- wykład inauguracyjny wygłoszony z okazji Wydziałowej Inauguracji Roku Akademickiego 2017/2018 społeczności akademickiej Wydziału Humanistycznego UMK w Toruniu 04.10.2017 w Akademickim Centrum Kultury i Sztuki „Od Nowa” nt. *Sztuka bycia sobą*
- udział z referatem w międzynarodowej konferencji naukowej nt. „Uniwersytet i szkoła wyższa wobec kryzysów autonomii” zorganizowanej 14–15.09.2018 w Szczecinie przez Instytut Pedagogiki US oraz redakcję „Pedagogiki Szkoły Wyższej” w ramach obchodów pięćdziesięciolecia Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego (1993–2018), pod patronatem naukowym Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk; referat nt. *Autonomia uniwersytetu: między ideą a praktyką*

Dydaktyka:

- wykłady fakultatywne na kierunku filozofia pt. *Filozofia dialogu* (w latach 2007–2015), konwersatorium pt. *Dialog interpersonalny – aspekty psychologiczne i hermeneutyczne* (w latach 2013–2017) oraz konwersatorium prowadzone na studiach podyplomowych z etyki („Etyka: podstawy – kierunki – problemy”) w Instytucie Filozofii UMK pt. *Metoda dialogiczna w dydaktyce etyki* (w latach 2014–2016).

5.2. Naukowe plany na przyszłość

- dalsze badanie problematyki samotności, przede wszystkim rozwijanie współpracy z Benem Lazarem Mijuskovicem z California State University w Dominguez Hills oraz plany tłumaczenia jego prac na język polski; także dalsze pogłębianie współpracy międzydziedzinowej w zakresie monoseologii
- studia nad etyką życzliwości, realizowane uprzednio przy pomocy grantu wydziałowego 337-H z roku 2012, częściowo i szkicowo zagospodarowane w wystąpieniu na IX Polskim Zjeździe Filozoficznym w Wiśle w dniach 17–21 września 2012 r., pt. *Prolegomena do etyki eunoistycznej* oraz w monografii *Sześć cnót mniejszych*

(2012), której jestem współautorem; w planach mam tłumaczenie na język polski pracy A. Phillips, B. Taylor, *On Kindness*, Penguin Books, London 2010, której autorzy w syntetyczny sposób przedstawiają dzieje pojęcia życzliwości od najwcześniejszych jego filozoficznych egzemplifikacji po ujęcia współczesne

- związany z rozwijaniem wydawanej przez Zakład Etyki IF UMK serii „Miniatury etyczne” kierunku poszukiwań „małej etyki”, w tym anonsovana już praca *Sześć przywar mniejszych* (wraz z M. T. Zdrenką, planowana na rok 2020).
- zaangażowanie w promotorstwo pomocnicze rozprawy doktorskiej Dawida Winclawa i badania etycznych implikacji filozofii impersonalnej Roberto Esposito (planowana obrona rok 2020)
- intensyfikacja współpracy międzynarodowej

5.3. Zrealizowane granty – zestawienie zbiorcze

03.06.2008–02.12.2011: sekretarz administracyjno-naukowy oraz współwykonawca grantu badawczego MNiSW nr N N523 487234 (954-H) [numer umowy: 4872/B/To2/2008/34], przekazanego do realizacji w Narodowym Centrum Nauki w Dziale Nauk Ścisłych i Technicznych, na temat: „Opracowanie zasad kształtowania postaw sprzyjających wdrażaniu zrównoważonego rozwoju”; grant realizowany w ramach dyscypliny naukowej N523: Inżynieria i Ochrona Środowiska (kierownik grantu: prof. dr hab. Włodzimierz Tyburski);

Kierownik i wykonawca dwóch grantów wydziałowych Wydziału Humanistycznego UMK w Toruniu:

- w roku 2012: symbol 337-H, temat: „Adekwatyzująca i aktualizująca operacjonalizacja mikronoty życzliwości jako bazowego prawarunku konstytuowania się prawidłowych interakcji moralnych oraz jako kategorii rekonstruującej minorowy dyskurs etyczny”;
- w roku 2013: symbol 1456-H, temat: „Kategorie życia duchowego, wewnętrznego, religijnego i mistycznego – z zagadnień filozofii mistyki. Zestawienia, precyzacje i korekty terminologiczno-semantyczne”.

5.4. Pozapublikacyjna działalność naukowa oraz działalność organizacyjna i dydaktyczna

5.5. Udział w konferencjach, zjazdach, sympozjach (wybór za lata 2012–2018)

Pełna lista mojej aktywności konferencyjnej, sięgająca roku 2004, czyli początków mojej działalności naukowej, jest znacznie obszerniejsza. Z uwagi na objętość prezentowanego materiału, jak również kierując się zasadą przyjętą zwyczajowo w dokumentacji sprawozdawczej, prezentuję tu jedynie wybór za ostatnie sześć lat, pozostając w gotowości do przedłożenia kompletnego wykazu z lat wcześniejszych. W różnych punktach przedkładanego dokumentu wskazuję na niektóre formy aktywności konferencyjnej z lat poprzedzających rok 2012.

- prowadzenie obrad IV sesji nt. *Wymiar moralny i fundamenty etyczne współczesnego kapitalizmu* w ramach III Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej z cyklu „Problemy gospodarki światowej”, Toruń, 24–25 maja 2012 r. na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu; organizatorzy: WNEiZ UMK, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Toruniu. Patronat honorowy: Fundacja Amicus Universitatis Nicolai Copernici oraz Prezydent Miasta Torunia Michał Zaleski
- współorganizacja (jako członek Komitetu Organizacyjnego) VI Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej z cyklu „Człowiek i świat. Wymiary odpowiedzialności” nt.: *Edukacja globalna – nieustające wyzwanie czy tracona szansa?*; termin: 18.05.2012; miejsce: Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie; organizatorzy: Zakład Filozofii Moralności i Etyki Globalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie oraz Zakład Filozofii Moralnej i Bioetyki; prowadzenie obrad części III nt. „Polskie tradycje edukacji globalnej”; udział w dyskusji panelowej, poprzedzony referatem pt. *Edukacja globalna – stare nowe?*
- udział z referatem w VII Międzynarodowym Forum Etycznym nt.: „Współczesne oblicza zła”; termin: 27–29 czerwca 2012 r.; organizator: Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Polskie Towarzystwo Etyczne; miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie; referat nt. *Figura diabła w dyskursie filozoficznym. Perspektywa de Rougemontowska*
- udział z referatem w IX Polskim Zjeździe Filozoficznym; miejsce: Gliwice–Wisła; termin: 17–21 września 2012 r.; organizatorzy: Komitet Nauk Filozoficznych PAN, Polskie Towarzystwo Filozoficzne, Politechnika Śląska – Katedra Stosowanych Nauk Społecznych Wydziału Organizacji i Zarządzania oraz Instytut Filozofii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; referat wygłoszony w Sekcji 6: Etyka nt. *Prolegomena do etyki eunoistycznej*
- udział w ogólnopolskiej konferencji z cyklu *Dziedzictwo etyki współczesnej*, nt.: *Czy etyka pierwszych zasad?*, termin: 23.04.2013; miejsce: Kraków, organizator: Akademia „Ignatianum”, Wydział Filozofii, Katedra Etyki i Filozofii Społecznej;

prezentacja i udział w dyskusji wokół książki *Sześć cnót mniejszych*, Piotr Domeracki, Marcin Jaranowski, Marcin T. Zdrenka, Wyd. Naukowe UMK, Toruń 2012

- członek Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowej konferencji naukowej: *U źródeł nauk społecznych oraz nauk o kulturze. W 150. rocznicę urodzin Heinricha Rickerta. Ekonomia/kultura/wartości*, Politechnika Gdańska, Wydział Zarządzania i Ekonomii, Gdańsk, 15–17 maja 2013; referat pt. *Between ethics as instrument and instrumentalization of ethics and business morality*; ponadto prowadzenie obrad w jednej z sekcji w dniu 17 maja 2013 r.
- udział z referatem w II Ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu „Nauka i Edukacja wobec wyzwań XXI wieku” nt.: *Wychowanie ku wartościom. Rola jednostki, rodziny, szkoły w kształtowaniu postaw obywatelskich*; termin: 25.09.2013; miejsce: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; organizatorzy: Bursa Szkolna nr 2 w Lublinie, Bursa Szkolna nr 3 w Lublinie oraz Zakład Etyki Instytutu Filozofii UMCS; referat nt. *Wychowanie do życzliwości. Nadzieje, szanse i ograniczenia etyki benewolencjalnej*
- współorganizacja pierwszego z cyklu „Filozoficzne aspekty mistyki” ogólnopolskiego seminarium naukowego; miejsce: Obra, termin: 06–07.10.2013; wykład inauguracyjny: *Czym jest to, co zwiemy mistyką?*
- udział z referatem w zamkniętym seminarium naukowym nt.: *Prawda i uczciwość w życiu publicznym. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu!*, organizowanym w ramach XIX Colloquia Torunensia, 8 listopada 2013 r., miejsce: Centrum Dialogu im. bł. Jana Pawła II w Toruniu; referat nt. *Prawda i uczciwość w perspektywie filozofii dialogu*
- udział w II Konferencji Naukowej z cyklu „Kultura–Ekonomia–Wartości” nt.: *W poszukiwaniu wartości*; termin: 7–8 maja 2014; miejsce: Politechnika Gdańska – Gdańsk; konferencja wpisuje się w obchody 110-lecia Politechniki Gdańskiej; przygotowanie i moderowanie III panelu dyskusyjnego nt.: „Wartości a praktyka biznesu. Jak wygląda promowanie postaw etycznych na przykładzie wybranych firm?”; prof. Andrzej Blikle – Prezes Zarządu stowarzyszenia Inicjatywa Firm Rodzinnych, Jarosław Chołodecki – Członek Zarządu stowarzyszenia Inicjatywa Firm Rodzinnych, Beata Ossowska-Lango – Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego, Pełnomocnik Prezesa Zarządu ds. Etyki, Grupa LOTOS S.A., Adam Żołnowski – Członek Zarządu DCT Gdańsk S.A., Marek Pietruszewski – Wiceprezes Zarządu Morskiego Portu Gdańsk SA, Andrzej Biernacki – Prezes Zarządu Ekolan S.A.
- organizacja i przewodniczenie drugiej edycji Międzynarodowego seminarium naukowego z cyklu „Filozoficzne aspekty mistyki”; termin: 09.05.2014; miejsce: Instytut Filozofii UMK w Toruniu; temat przewodni: *Filozoficzne aspekty teologii mistycznej Pseudo-Dionizego Areopagity*
- udział z referatem w Międzynarodowej konferencji naukowej nt. *El pensamiento filosófico – social en España y América Latina/Myśl filozoficzno-społeczna w Hiszpanii i Ameryce Łacińskiej*; termin: 15–16 maja 2014; miejsce: „Sala Lubelska” Hotel Mercure Centrum w Lublinie; organizator: Zakład Etyki, Wydział Filozofii i

Socjologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; referat: *Convivendo aunque aislados. Las paradojas de la filosofía de la vida de José Ortega y Gasset/Wspólnotowi, choć samotni. Paradoksy Ortegowskiej filozofii życia*

- przygotowanie w ramach Komitetu organizacyjnego Międzynarodowej interdyscyplinarnej konferencji naukowej z cyklu „Człowiek i Świat. Wymiary odpowiedzialności”; temat przewodni: *Lokalne wymiary globalnej odpowiedzialności*; termin: 30.05.2014; miejsce: Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie; przewodniczenie jednej z trzech sekcji tematycznych; referat nt.: *Myśleć globalnie, działać lokalnie, istnieć sieciowo*
- II Ogólnopolskie sympozjum filozoficzne z cyklu „Aksjologie sfery publicznej” nt.: *Solidarność. Partycypacja. Kultura niezależna*, 06–08.06.2014, Poznań–Ciężen – Dom Pracy Twórczej UAM; Organizatorzy: Instytut Filozofii UAM, Studium Nauk Humanistycznych Politechniki Wrocławskiej; referat: *Negaksjologie sfery publicznej. Społeczna anomia, apatia i atomia, czyli w kręgu mono(seo)kracji*
- Ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Osoba i miłość*, 15–16.06.2014, Kalisz, Centrum Józefologiczne, organizator: Zakład Filozofii Chrześcijańskiej – Wydział Teologii UAM w Poznaniu, wystąpienie w I Sesji plenarnej nt. *Miłość i samotność. Konfrontacje*
- VIII Międzynarodowe Forum Etyczne nt. *Współczesne oblicza dobra*, organizatorzy: Instytut Filozofii i Socjologii – Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Polskie Towarzystwo Etyczne, 23–25.06.2014, Kraków; referat: *Etyka małych kroków i niewielkich dóbr*
- III Ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu „Nauka i Edukacja wobec wyzwań XXI wieku: „Wychowanie ku wartościom” nt.: *Nauczyciel-wychowawca wobec kryzysu moralnego współczesnego świata*, 23.09.2014 r., Lublin; referat: *Pedagogika czy antypedagogika? Wokół kryzysu współczesnej edukacji*;
- IX Międzynarodowa konferencja krajów słowiańskich nt. *Filozofia a wspólczesność*, Nałęczów 22–24.09.2014, organizatorzy: Instytut Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego, Stowarzyszenie Filozofów Krajów Słowiańskich, Redakcja Pisma Filozofów Krajów Słowiańskich „Sofia”, Stowarzyszenie „Jutro Nałęczów, referat: *Bierdiajewowska filozofia człowieka jako filozofia dialogu*
- Druga edycja międzynarodowego seminarium naukowego „Filozoficzne aspekty mistyki”, Poznań 14.10.2014.; organizatorzy: Zakład Filozofii Chrześcijańskiej – Wydział Teologii UAM w Poznaniu oraz Zakład Filozofii Moralnej i Bioetyki – Wydział Humanistyczny UMK w Toruniu, miejsce obrad: klasztor OO. Franciszkanów przy Placu Bernardyńskim w Poznaniu; temat: *Możliwość interpretacji starożytnej filozofii greckiej jako filozoficznej mistyki*. Referat wprowadzający nt. *Teologie starożytne (teologia filozoficzna jako filozofia pierwsza)* wygłosiła prof. Janina Gajda-Krynicka z Uniwersytetu Wrocławskiego
- międzynarodowa konferencja interdyscyplinarna nt.: *Samotność – aspekty, konteksty, wymiary*; organizator: Uniwersytet Gdański, Wydział Filologiczny, Instytut

Filologii Wschodniosłowiańskiej, Katedra Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej; 16–17.10.2014, Gdańsk; referat: *Filozoficzne aspekty, konteksty i wymiary fenomenu samotności*

- udział z referatem w naukowej sesji zorganizowanej w ramach XX edycji cyklu Colloquia Torunensia nt. *Spór o prawa kobiet*, Toruń, 21–22.11.2014, organizatorzy: Kuria Diecezjalna Toruńska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Urząd Miasta Torunia i Towarzystwo Naukowe w Toruniu, referat: *O etycznych warunkach dialogu wokół feminizmu*
- uczestnictwo z referatem nt. *Redukcjonizm aksjologiczny i jego odmiany* w interdyscyplinarnej konferencji naukowej z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” nt. *Współczesne wyzwania dla etyki*, zorganizowanej w Warszawie przez: Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Warszawa 29.05.2015
- uczestnictwo z referatem nt. *Heterologia. Od stygmatyzacji do gloryfikacji Innego w filozofii*, Bydgoszcz 10–11.09.2015; organizatorzy: Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; ogólnopolska konferencja naukowa nt. *Inny – Obcy – Potwór. Kulturowo-społeczne aspekty odmienności przez wieki*
- uczestnictwo z referatem nt. *Filozofia dialogu jako antropologia. Przybliżenia okolobuberowskie*, referat wygłoszony w dniu 16.09.2015, Poznań, organizatorzy: Instytut Filozofii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Komitet Nauk Filozoficznych Polskiej Akademii Nauk, Polskie Towarzystwo Filozoficzne; X Polski Zjazd Filozoficzny w Poznaniu, 15–19.09.2015; prowadzenie obrad w sekcji „Filozofia człowieka”
- uczestnictwo z referatem nt. *Aporie wolności. Od fetysza do utopii*, Lublin 22.09.2015; organizatorzy: Bursa Szkolna nr 2 w Lublinie, Bursa Szkolna nr 3 w Lublinie, Zakład Etyki na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS w Lublinie; IV konferencja naukowa z cyklu „Nauka i edukacja wobec wyzwań XXI wieku” nt. *Wychowanie ku wartościom. Wolność – dar, pułapka czy wyzwanie?*
- współorganizacja i uczestnictwo w I ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu „Filozoficzne aspekty doświadczenia mistycznego” nt. *Doświadczenie mistyczne w greckiej starożytności. Perspektywa filozoficzna*, współprowadzenie panelu dyskusyjnego w dn. 15.06.2015, Porszewice/k. Łodzi 14–15.06.2015
- uczestnictwo z referatem w ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji naukowej nt. *Oblicza obcości w filozofii i literaturze*, zorganizowanej w Poznaniu przez: Instytut Filozofii UAM, Zakład Literatury XX wieku, Teorii Literatury i Sztuki Przekładu Instytutu Filologii Polskiej UAM, Poznań 09–10.03.2016; wygłoszony referat pt. *Heterologia. Od stygmatyzacji do gloryfikacji Innego w filozofii*
- 13.05.2016: uczestnictwo z referatem w ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. *Etyka cnót ekologicznych*, zorganizowanej w Toruniu przez: Zakład Etyki UMK we

współpracy z Instytutem Ekologii i Bioetyki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; wygłoszony referat nt.: *Cnoty zwierząt jako źródło etyki: przeciw „ludzkiemu solipsyzmowi”*. *Stanowisko Johna N. Graya*

- 20.05.2016, Warszawa, IX Interdyscyplinarna konferencja naukowa z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” nt. *Etyczne wyzwania idei wielokulturowości*; organizatorzy: Zakład Filozofii Moralności i Etyki Globalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Zakład Etyki UMK; referat: *Od ksenofobii do ksenolatrii. Finkielkrautowskie motywy heterologii jako filozofii dekolonizacji*
- 12–13.06.2016, Kalisz, II Ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu „Filozoficzne aspekty doświadczenia mistycznego” nt. *Doświadczenie mistyczne w starożytności chrześcijańskiej. Perspektywa filozoficzna*; współprowadzenie panelu dyskusyjnego w dn. 13.06.2016; organizator: Zakład Filozofii Chrześcijańskiej UAM w Poznaniu
- 22–24.06.2016, Kraków, IX Międzynarodowe Forum Etyczne, temat przewodni: *Etyka i odpowiedzialność*, organizatorzy: Polskie Towarzystwo Etyczne oraz Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie; referat: *Myśleć globalnie – działać lokalnie – istnieć sieciowo. Krytyka idei odpowiedzialności globalnej w perspektywie etycznej i edukacyjnej*
- 21.10.2016: uczestnictwo z referatem w konferencji organizowanej w Toruniu przez Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Przewlekłe Chorym „CHRONICA” nt. *W trosce o jakość życia*; konferencja objęta patronatem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego; referat nt. *Etyczne kryteria profesjonalnej opieki nad osobami zależnymi*
- 02.06.2017: X Interdyscyplinarna konferencja naukowa z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” organizowana przez Katedrę Filozofii Moralności i Etyki Globalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Zakład Etyki UMK nt. *Odpowiedzialność globalna w teorii i praktyce*; prowadzenie obrad sekcji drugiej (*Odpowiedzialność globalna w perspektywie edukacyjnej*) wraz z prof. Marią Ledzińską (UW); referat nt. *Globalizujemy sprawiedliwość zamiast wyzysku, biedy i wojny. Wokół triady: etyka – edukacja – praktyka*
- udział z referatem w ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. *Henryk Elzenberg 1887–1967. Emigracja wewnętrzna*, organizowanej przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego wraz z redakcją „Przeglądu Filozoficznego” z okazji pięćdziesiątej rocznicy śmierci Henryka Elzenberga w Pałacu Kazimierzowskim w Warszawie; Warszawa 13–14.06.2017; referat nt. *Henryka Elzenberga filozofia samotności. Próba systematyzacji*
- współorganizacja oraz udział w III ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu: „Filozoficzne aspekty doświadczenia mistycznego” nt. *Doświadczenie mistyczne we wczesnym średniowieczu*, Porszewice 18–19.06.2017; współprowadzenie panelu dyskusyjnego z udziałem prelegentów

- współpomysłodawca i współorganizator wraz z dr. hab. Marcinem T. Zdrenką pod auspicjami Zakładu Etyki Instytutu Filozofii UMK w Toruniu oraz Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Filozoficznego ogólnopolskiego seminarium naukowego nt. *Elzenberg 2.0*, które miało miejsce w Instytucie Filozofii UMK w Toruniu 16.12.2017
- udział z referatem w ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. *Filozofia wobec zła. Od spekulacji do transgresji i redukcji* organizowanej w Collegium Broscianum w Krakowie przez Zakład Etyki na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 23.03.2018; wygłoszony referat nt. *Nieuchronność nihilistycznej zdolności niszczenia. Aktualia*
- XI Interdyscyplinarna konferencja naukowa z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” organizowana przez Katedrę Filozofii Moralności i Etyki Globalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Zakład Etyki UMK Warszawa 25.05.2018; referat nt. *Od Gray’owskiego anty-humanizmu do Benatarowskiego antynatalizmu. Nihilizm ekologiczny w naturaciu*; prowadzenie sekcji
- współorganizacja oraz udział w IV ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu „Filozoficzne aspekty doświadczenia mistycznego” nt. *Doświadczenie mistyczne w rozkwicie średniowiecza. Perspektywa filozoficzna*, Nakło n. Notecią 10–11.06.2018; współprowadzenie panelu dyskusyjnego z udziałem prelegentów

5.6. Działalność dydaktyczna

Prowadzone kursy dydaktyczne

W ramach pracy dydaktycznej prowadzę zajęcia, dające się połączyć w następujące grupy:

1. Zajęcia z etyki w ramach studiów filozoficznych w Instytucie Filozofii UMK
2. Zajęcia fakultatywne na kierunku filozofia z zakresu problematyki prowadzonych badań (np. *Filozofia samotności*, *Hermeneutyka*, *Filozofia a mistyka*, *Teorie ateizmu*)
3. Kursy z filozofii i etyki skierowane do studentów innych kierunków studiów (w tym w języku angielskim, np. *Ethics in Management* na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK czy *Business Ethics* oraz *Corporate Social Responsibility* na Wydziale Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej)
4. Wykłady ogólnouniwersyteckie na UMK – zaplanowane i realizowane w ramach misji propagowania filozofii i problematyki etycznej poza głównym nurtem kształcenia na innych kierunkach (np. *Filozofia samotności*)
5. Zajęcia z etyki w szkołach niższego szczebla (lekcje etyki w VII LO w Toruniu)

Pełna informacja o zajęciach prowadzonych w mojej macierzystej uczelni znajduje się w systemie USOS UMK (<https://usosweb.umk.pl/>) i obejmuje następujące kursy:

Ethics in Management, Corporate Social Responsibility, Etyka, Etyka dla pedagoga, Etyka zawodu nauczyciela, Etyka II, Etyka reklamy, Etyka urzędnicza, Etyka społeczna, Etyka życia publicznego, Etyka w działalności informacyjnej i bibliotecznej, Etyka w biznesie, Etyka w zarządzaniu, Psychologia moralności, Historia filozofii, Filozofia, Wprowadzenie do filozofii, Filozofia z elementami etyki, Historia filozofii średniowiecznej, Zagadnienia filozofii średniowiecznej, Średniowieczna filozofia mistyczna, Współczesne problemy filozoficzno-etyczne, Podstawy etyki, Metodyka nauczania etyki, Filozofia polska, Filozofia a mistyka, Filozofia samotności, Hermeneutyka filozoficzna, Rozumienie – interpretacja – nadinterpretacja, Filozofia dialogu, Teorie ateizmu, Wstęp do religioznawstwa, Seminarium licencjackie z etyki i aksjologii, Seminarium magisterskie z etyki i aksjologii, Translatorium z języka angielskiego, Język obcy dla filozofów, Analiza tekstów filozoficznych

Promowanie i recenzowanie prac

- promotor pomocniczy dysertacji doktorskiej mgr. Dawida Winclawa nt. „Filozofia impersonalna Roberta Esposito”; promotor: dr hab. Marcin T. Zdrenka (2017–obecnie)
- promotor siedmiu (7) prac licencjackich pisanych i obronionych w Instytucie Filozofii UMK w Toruniu w latach 2015–2017
- promotor pięciu (5) prac magisterskich od 01.10.2017 (w realizacji; planowy termin ukończenia prac i obrony to koniec drugiego semestru roku akademickiego 2018/2019)
- 01.10.2008–obecnie: recenzent (trzydziestu [30] prac magisterskich oraz jedenastu [11] prac licencjackich) oraz przewodniczący (w dwudziestu dziewięciu [29] przypadkach) komisji egzaminacyjnych przeprowadzających egzaminy licencjackie i magisterskie w Instytucie Filozofii UMK na kierunku filozofia oraz kognitywistyka

Jakość wszystkich przeprowadzonych na UMK zajęć podlega od roku 2013 ewaluacji przy pomocy ankiet studentów. We wszystkich protokołach z posiedzeń Komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia IF UMK w sprawie ocen wyrażonych w ankietach ewaluacyjnych wskazywano wysokie i bardzo wysokie noty wszystkich moich zajęć oraz umieszczano mnie w gronie wyróżniających się wykładowców. Dotyczy to raportów z kolejnych cykli dydaktycznych: 2012/2013 (raport z 30.10.2013), 2013/2014 (raport z 01.12.2014), 2014/2015 (raport z 12.12.2015), 2015/2016 (raport z 15.11.2016), 2016/2017 (raport z 07.11.2017) oraz 2017/2018 (raport z 07.12.2018).

5.7. Działalność organizacyjna

Organizacja i współorganizacja konferencji oraz seminariów

- współorganizacja ogólnopolskiej konferencji naukowej na temat: „Filozofia Henryka Elzenberga – w poszukiwaniu metody”, 31 maja – 1 czerwca 2007, Toruń, organizator: Instytut Filozofii UMK
- sekretarz konferencji naukowej nt: „Aktualność myśli Tadeusza Czeżowskiego”, organizatorzy: Zakład Filozofii Moralnej i Bioetyki, Zakład Aksjologii i Etyki Społecznej, Oddział Toruński Polskiego Towarzystwa Filozoficznego oraz Oddział Bydgoski PTF, termin: 24–25 września 2009, Toruń
- współorganizacja III Międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” na temat: „Globalny kryzys ekologiczny – technologiczna korekta czy aksjologiczna przebudowa”, 15 maja 2009, Warszawa, organizatorzy: Zakład Etyki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Zakład Filozofii Moralnej i Bioetyki UMK; prowadzenie sekcji
- współorganizacja IV Międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” na temat: „Podmiotowość w perspektywie ekofilozoficznej”, 14 maja 2010, Warszawa, organizatorzy: Zakład Etyki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Zakład Filozofii Moralnej i Bioetyki UMK; udział w Radzie Programowej oraz prowadzenie sekcji
- współorganizacja V Międzynarodowej konferencji interdyscyplinarnej z cyklu „Człowiek i świat – wymiary odpowiedzialności” na temat: „Globalizacja – postęp czy regres odpowiedzialności?”, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej oraz Zakład Filozofii Moralnej i Bioetyki UMK w Toruniu, Warszawa 27 maja 2011; udział w Radzie Programowej oraz prowadzenie sekcji
- pomysłodawca i organizator II Ogólnopolskiej Konferencji Monoseologicznej nt. „Dialektyka samotności i wspólnotowości”, organizatorzy: Instytut Filozofii UMK, Zakład Filozofii Chrześcijańskiej UAM, Oddział Toruński Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, 10–11 czerwca 2010, Toruń
- organizacja V Międzyuczelnianego seminarium naukowego z cyklu „Dziedzictwo współczesnej etyki” na temat: „Hermeneutyczne dziedzictwo etyki”, 15 grudnia 2010, Toruń
- pomoc przy organizacji pod auspicjami *The International Institute for Hermeneutics* międzynarodowej konferencji naukowej nt. “Hermeneutics–Ethics–Education–Media”, Konstancin/k. Warszawy, 5–8 września 2011 r.
- organizacja otwartych Wykładów i Warsztatów z gościnnym udziałem prof. dr. hab. Pawła Dybla (IFiS PAN, Warszawa), 10–11 maja 2011, Toruń, organizatorzy: Instytut Filozofii UMK, Oddział Toruński Polskiego Towarzystwa Filozoficznego
- współorganizacja pierwszego z cyklu „Filozoficzne aspekty mistyki” ogólnopolskiego seminarium naukowego; miejsce: Obra, termin: 06–07.10.2013
- organizacja i przewodniczenie drugiej edycji ogólnopolskiego seminarium naukowego z cyklu „Filozoficzne aspekty mistyki”; termin: 09.05.2014; miejsce: Instytut

Filozofii UMK w Toruniu; temat przewodni: „Filozoficzne aspekty teologii mistycznej Pseudo-Dionizego Areopagity”

- przygotowanie w ramach Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowej interdyscyplinarnej konferencji naukowej z cyklu „Człowiek i Świat. Wymiary odpowiedzialności”; temat przewodni tej edycji konferencji: „Lokalne wymiary globalnej odpowiedzialności”; termin: 30.05.2014; miejsce: Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie; przewodniczenie jednej z trzech sekcji tematycznych
- prowadzenie obrad IV sesji nt. „Wymiar moralny i fundamenty etyczne współczesnego kapitalizmu” w ramach III Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej z cyklu „Problemy gospodarki światowej” w Toruniu, 24–25 maja 2012 r. na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK; organizatorzy: WNEiZ UMK, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Toruniu. Patronat honorowy: Fundacja Amicus Universitatis Nicolai Copernici oraz Prezydent Miasta Torunia Michał Załeski
- członek Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowej konferencji naukowej: „U źródeł nauk społecznych oraz nauk o kulturze. W 150. rocznicę urodzin Heinricha Rickerta. Ekonomia/kultura/wartości”, Politechnika Gdańska, Wydział Zarządzania i Ekonomii, Gdańsk, 15–17 maja 2013; prowadzenie obrad w jednej z sekcji w dniu 17 maja 2013 r.
- udział w II Konferencji naukowej z cyklu „Kultura–Ekonomia–Wartości” nt.: „W poszukiwaniu wartości”; termin: 7–8 maja 2014; miejsce: Politechnika Gdańska – Gdańsk; konferencja wpisuje się w obchody 110-lecia Politechniki Gdańskiej; przygotowanie i moderowanie III panelu dyskusyjnego nt.: „Wartości a praktyka biznesu. Jak wygląda promowanie postaw etycznych na przykładzie wybranych firm?”; prof. Andrzej Blikle – Prezes Zarządu stowarzyszenia Inicjatywa Firm Rodzinnych, Jarosław Chołodecki – Członek Zarządu stowarzyszenia Inicjatywa Firm Rodzinnych, Beata Ossowska-Lango – Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego, Pełnomocnik Prezesa Zarządu ds. Etyki, Grupa LOTOS S.A., Adam Żołnowski – Członek Zarządu DCT Gdańsk S.A., Marek Pietruszewski – Wiceprezes Zarządu Morskiego Portu Gdańsk SA, Andrzej Biernacki – Prezes Zarządu Ekolan S.A.
- 01.10.2015: uruchomienie i współprowadzenie wraz z Kolegami z Zakładu Etyki w Instytucie Filozofii UMK, dr. hab. Marcinem T. Zdrenką, dr. hab. Marcinem Jaranowskim oraz dr. Marcinem Leźnickim, interdyscyplinarnego seminarium naukowego „Etyka. Współbieżne narracje”; łącznie w okresie 2015–2019: 14 edycji
- W okresie 2007–2019 udział w cyklicznych seminariach doktorskich/podoktorskich z etyki oraz ekofilozofii i bioetyki, działających przy Zakładzie Etyki Instytutu Filozofii UMK w Toruniu pod kierunkiem Profesorów Włodzimierza Tyburskiego, Ryszarda Wiśniewskiego i dr hab. Marcina T. Zdrenki.

Członkostwo w towarzystwach naukowych,
współpraca międzynarodowa,
współpraca z czasopismami naukowymi

- członek Polskiego Towarzystwa Filozoficznego (2004–obecnie)
- sekretarz Oddziału Toruńskiego Polskiego Towarzystwa Filozoficznego (17.01.2008–obecnie)
- członek Polskiego Towarzystwa Etycznego (19.09.2011–obecnie)
- współpracownik i korektor (2003–2009), redaktor prowadzący i korektor (2010–2013), sekretarz redakcji (31.01.2014–31.12.2015), od 01.01.2016–obecnie: członek redakcji kwartalnika „Ruch Filozoficzny”
- Junior Associate Fellow w The International Institute for Hermeneutics z siedzibą w 85 Thorncliffe Park Drive, PH 4304 – Toronto, Ontario, Kanada (26.01.2011–obecnie): <http://www.iihermeneutics.org/junior-associate-fellows>
- członek Redakcji „Studiów Antycznych i Mediewistycznych” (01.01.2012–obecnie)
- członek Kolegium redakcyjnego „Studiów z Etyki i Edukacji Globalnej” (01.01.2014–obecnie).

Pełnione funkcje, współpraca z interesariuszami, aktywność recenzencka

- administrator strony internetowej Instytutu Filozofii UMK (01.10.2004–31.10.2007)
- od 01.10.2008 do 30.09.2016: opiekun studentów pierwszego roku najpierw na kierunku filozofia, a następnie (od momentu powstania) na kierunkach komunikacja społeczna oraz kognitywistyka w Instytucie Filozofii UMK
- opiekun naukowy stażysty – managera z firmy NEUCA S.A. w ramach współpracy z Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości UMK; jednostka delegująca: Wydział Humanistyczny UMK (14.01.2011–28.02.2011)
- członek minimum kadrowego na kierunku filozofia w Instytucie Filozofii UMK w Toruniu (2007–obecnie)
- członek minimum kadrowego na kierunku religioznawstwo w Instytucie Filozofii UMK (2012–2014)
- członek minimum kadrowego na międzywydziałowym kierunku organizacja opieki nad osobą starszą na UMK w Toruniu (2015–obecnie)
- recenzje przedpublikacyjne tekstów naukowych (11):
 - recenzja anglojęzyczna anonimowanego artykułu naukowego przeznaczonego do publikacji w czasopiśmie naukowym „Studia z Etyki i Edukacji Globalnej”/„Studies in Global Ethics and Global Education” pt.: *Prejudices: An*

Investigation Into Barriers of Humanity; data wykonania recenzji: 15.06.2014;

- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego przeznaczonego do publikacji w kwartalniku „Kultura i Wartości” 2014, nr 1 (9); tytuł artykułu: *Filozofia mistyczna, czy raczej mistyka filozoficzna? Założenia antropologiczne mistyki i filozofii Karola Wojtyły*; data wykonania recenzji: 01.07.2014;
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *O epistemologii mistycznej słów kilka. Problem kategorii doświadczenia mistycznego*, recenzja wykonana na prośbę redaktora naczelnego kwartalnika „Logos i Ethos”, ks. dr. hab. Grzegorza Hołuba, prof. UPJPII; data wykonania recenzji: 24.02.2015;
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *Constraint as an Ethical Postulate in the Context of Ecological Barriers*, zamówiona przez redakcję kwartalnika naukowego „Ethics in Progress” do numeru z rocznika 2015, Vol. 6, Issue 2;
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *Rozumieć całym sobą. Próba ugruntowania etyki w hermeneutycznej etyce działania fizycznego*, dla półrocznika naukowego „Etyka”; data wykonania recenzji: 30.09.2016;
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *Umiar i rozsądek jako cnoty efektywnego altruisty* dla naukowego recenzowanego półrocznika „Logos i Ethos”; data wykonania recenzji: 08.01.2017;
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *Zabobon a uzasadnianie sądów etycznych* dla naukowego recenzowanego półrocznika „Logos i Ethos”; data wykonania recenzji: 09.01.2017;
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *Aspekty etyczno-prawne legalizacji marihuany i innych narkotyków miękkich* dla recenzowanego kwartalnika naukowego „Studia Ecologiae et Bioethicae”; data wykonania recenzji: 21.09.2017;
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *Pedofilia w Holandii: przyczyny, konsekwencje, ocena moralna* dla recenzowanego kwartalnika naukowego „Studia Ecologiae et Bioethicae”; data wykonania recenzji: 08.12.2017.
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *On the Absence of Eco-phenomenology in Poland* dla recenzowanego kwartalnika naukowego „Miscellanea Anthropologica et Sociologica”; data wykonania recenzji: 17.10.2018
- recenzja anonimizowanego artykułu naukowego pt. *Czy istnieje zło ekologiczne? Uwagi na marginesie myśli teistycznej* dla recenzowanego kwartalnika naukowego „Studia Ecologiae et Bioethicae”; data wykonania recenzji: w realizacji.

- zastępca dyrektora Instytutu Filozofii UMK ds. dydaktycznych (01.10.2018.–obecnie)
- członek Komisji Dydaktycznej Wydziału Humanistycznego UMK (01.10.2018.–obecnie)
- członek Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia Instytutu Filozofii UMK (01.10.2018.–obecnie)

5.8. Działalność popularyzatorska i w przestrzeni medialnej

Aktywność popularyzatorska:

- wykłady otwarte w ramach popularyzującego filozofię cyklu „Czwartki z filozofią” współorganizowanego przez Instytut Filozofii UMK oraz Centrum Kultury Dwór Artusa w Toruniu:
 - 09.04.2015: wykład nt. „Filozoficzne aspekty samotności”
 - 14.01.2016: wykład nt. „Mała etyka życzliwości”
 - 31.01.2019: wykład nt. „Bycie sobą: od fetyszu do wyzwania”
- 30.10.2012, Instytut Filozofii UMK: prowadzenie warsztatów dla uczestników olimpiady filozoficznej w roku szkolnym 2012/2013 nt. „Scharakteryzuj i oceń postawę cynika w odwołaniu do jej klasycznych i współczesnych postaci”
- 17.12.2012: na zaproszenie Dyrekcji i Społeczności Zespołu Szkół UMK Gimnazjum i Liceum Akademickiego w Toruniu przygotowałem i wygłosiłem wykład połączony z dyskusją dla Społeczności Liceum Akademickiego w Toruniu nt. „Wszyscy jesteśmy cynikami?”
- 25.03.2013: na zaproszenie Dyrekcji i Społeczności VII Liceum Ogólnokształcącego im. Wandy Szuman w Toruniu przygotowałem i wygłosiłem wykład połączony z dyskusją dla Społeczności VII Liceum Ogólnokształcącego w Toruniu nt. „Życie jako problem filozoficzno-moralny”, w ramach obchodów Narodowego Dnia Życia
- 25.02.2014, Instytut Filozofii UMK: wykład otwarty dla młodzieży gimnazjalnej, licealnej, technikalnej oraz uczestników olimpiady filozoficznej nt. „Jakie miejsce zajmuje mistycyzm w dziejach filozofii, z odwołaniem się do filozofii starożytnej i średniowiecznej”
- 16.12.2014, Instytut Filozofii UMK: wykład otwarty dla młodzieży gimnazjalnej, licealnej, technikalnej oraz uczestników olimpiady filozoficznej nt. „W jaki sposób klasyczne koncepcje etyczne pomagają ująć współczesne dylematy moralne?”
- 25.11.2015, Instytut Filozofii UMK: warsztaty dla uczestników XXVIII edycji olimpiady filozoficznej nt. „Problem filozoficzny ukazany w bajce Leszka Kołakowskiego *Wojna z rzeczami* oraz sposoby jego rozwiązania”

- 08.04.2016, VII Liceum Ogólnokształcące im. Wandy Szuman w Toruniu: wykład okolicznościowy dla społeczności szkolnej z okazji obchodów Narodowego Dnia Życia nt. „Aksjologia życia”
- 21.04.2017, Instytut Filozofii UMK: wykład otwarty w ramach Dni Filozofii (19–21.04.2017) nt. „Filozofia jest... w nas”
- 04.10.2017: wykład inauguracyjny na Wydziale Humanistycznym UMK w Toruniu
- 01.12.2017: wykład okolicznościowy dla społeczności VII Liceum Ogólnokształcącego im. Wandy Szuman w Toruniu z okazji święta Patronki szkoły nt. „Głośne czyny cichych ludzi. Przykład Wandy Szuman”
- 10.01.2018: wykład otwarty na zaproszenie i dla społeczności Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku nt. „Senioralne aspekty samotności” w auli wielkiej Wydziału Teologii UMK w Toruniu
- 06.04.2018: VII Liceum Ogólnokształcące im. Wandy Szuman w Toruniu: wykład okolicznościowy dla społeczności szkolnej z okazji obchodów Narodowego Dnia Życia nt. „Filozoficzne spory o wartość życia”
- 12.04.2018: warsztaty dydaktyczne nt. „Systemowa organizacji lekcji etyki w szkole” prowadzone w ramach konferencji „O uczeniu myślenia” zorganizowanej przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszczy oraz Instytut Filozofii UMK w Dworze Artusa w Toruniu
- 23.05.2018: wykład otwarty z dyskusją nt. „Czy ateista może być dobrym człowiekiem?”, zorganizowany na Wydziale Humanistycznym UMK przez Filozoficzny Klub Dyskusyjny „Sofia”, działający przy Instytucie Filozofii UMK
- 06.10.2018: wykład inauguracyjny z okazji inauguracji IX edycji projektu edukacyjnego Fundacji Amicus Universitatis Nicolai Copernici – Uniwersytetu Dziecięcego przy UMK w roku akademickim 2018/2019 nt. „Ludzie, zwierzęta i rzeczy. O godności i szacunku”
- 03.12.2018: wykład okolicznościowy dla społeczności VII Liceum Ogólnokształcącego im. Wandy Szuman w Toruniu z okazji święta patronki szkoły nt. „Mała etyka wielkich ludzi. Wielkość na ludzką miarę”
- 22.03.2019: wykład okolicznościowy dla społeczności I Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Toruniu w ramach Szkolnego Festiwalu Nauki i Kultury nt. „Wprowadzenie do etyki życzliwości”

Działalność medialna

- organizacja oraz współudział z dr. hab. Marcinem Jaranowskim i dr. hab. Marcinem T. Zdrenką w audycji radiowej, w programie „Klub Trójki” prowadzonym przez red. Dariusza Bugalskiego, w Programie Trzecim Polskiego Radia w dniu 30.04.2012 r.; audycja na temat: *Sławmy cnoty mniejsze*

- rozmowa z red. Romanem Laudańskim z udziałem dr. hab. Marcina T. Zdrenki nt. *Zacięta mina naszego rodaka*, opublikowana w „Magazynie Gazety Pomorskiej” z czwartku 02.05.2013 r.
- *Deklaracja wiary czy konfliktu*, z dr. Piotrem Domerackim rozmawia Piotr Schutta, wersja drukowana: „Magazyn Społeczeństwo” – dodatek weekendowy do dziennika „Nowości”, nr 130 (06.06.2014)
- *Deklaracja wiary czy konfliktu*, rozmowa z dr. Piotrem Domerackim, bioetykiem, pracownikiem Zakładu Filozofii Moralnej i Bioetyki UMK, tygodnik „Angora” nr 25 (22.06.2014), s. 12–13
- *Co jest przyzwoite? I dlaczego dzisiaj nie ma „nie wypada”?*, rozmowa z dr. hab. Marcinem Zdrenką i dr. Piotrem Domerackim, etykami z UMK w Toruniu, rozmowę prowadzi red. Roman Laudański, „Gazeta Pomorska” z 05.12.2014
- Debata: *Polska „Gra o tron”: Paweł Kukiz musi polec, a św. Józef wygrał z Marksem*, rozmowa z dr. hab. Marcinem Zdrenką, dr. Piotrem Domerackim i dr. Sławomirem Drelichem, rozmowę prowadzi Roman Laudański, „Gazeta Pomorska” – „Magazyn”, piątek 17.07.2015, s. 20–21
- Wypowiedź w „Magazynie” „Gazety Pomorskiej” z piątku, 09.10.2015., Rok 67, nr 236 na temat: *Książd, gej, brak wstrzeźliwości, czyli przepis na sensację roku*, rubryka: „Kościół – media”, s. 16
- *Gorzki smak samotności*, rozmowa z dr. Piotrem Domerackim, rozmowę prowadzi Paulina Błaszczewicz, „Nowości” z 13.04.2015
- 04.03.2016: udział w audycji wrocławskiego Radia Rodzina z comiesięcznego cyklu pt. „Śladami chrześcijanina”, prowadzonej przez red. Jacka Buduja nt. *Jakie szanse i jakie zagrożenia stwarza nam samotność?*
- wystąpienia w audycjach z cyklu „Rozmowa dnia” w Polskim Radiu Pomorza i Kujaw prowadzonej przez red. Roberta Erdmanna: 05.08.2016 – *Jak się robi współczesną politykę?*, 01.11.2016 – *O przemijaniu i śmierci*

Prowadzonej przez red. Ewę Dąbską: 29.12.2016 – *O czasie*, 12.01.2017 – *Co to jest szczęście?*, 26.01.2017 – *Czy honor to dziś pojęcie zapomniane?*, 09.02.2017 – *Rozwody*, 03.02.2017 – *Postawy obywatelskie*, 23.02.2017 – *Co w dzisiejszym świecie znaczy przyjaźń?*, 02.03.2017 – *Być sobą*, 09.03.2017 – *Kobieta i mężczyzna*, 30.03.2017 – *Asertywność*, 06.04.2017 – *Ekshibicjonizm społeczny w internetowym świecie*, 13.04.2017 – *Nadzieja*, 20.04.2017 – *Przyszłość*, 04.05.2017 – *Śmiech i poczucie humoru*, 11.05.2017 – *Dlaczego żyjemy życiem innych?*, 18.05.2017 – *Dulszczyzna*, 01.06.2017 – *Duże dzieci*, 08.06.2017 – *Przywódcztwo, bycie liderem, coaching*, 15.06.2017 – *Stres i relaks*, 22.06.2017 – *O... lenistwie*, 07.09.2017 – *Jak być lubianym w szkole, w pracy i w domu?*, 14.09.2017 – *Czy większość ma zawsze rację? Społeczeństwo a jednostka*, 21.09.2017 – *Narcyzm*, 28.09.2017 – *Sztuczna inteligencja*, 05.10.2017 – *Mistrz i uczeń*, 12.10.2017 – *O porażkach i przegranych*, 19.10.2017 – *Mediacje jako sposób rozwiązywania sporów*, 26.10.2017 – *Od nawyku do uzależnienia*, 02.11.2017 – *Strata*,

09.11.2017 – *Pracoholizm – problem współczesnych czasów*, 16.11.2017 – *Tolerancja – czy to trudne wyzwanie?*, 23.11.2017 – *Postęp i postępowość*, 30.11.2017 – *Motywacja. Jak nagradzać i kiedy karać?*, 07.12.2017 – *Marzenia, czyli św. Mikołaj dla dorosłych*, 14.12.2017 – *Milczenie*, 21.12.2017 – *Jak dziś rozumiemy tradycję?*, 28.12.2017 – *Upływ czasu*, 04.01.2018 – *Mądrość a inteligencja*, 11.01.2018 – *Przeciętność, banał, pospolitość*, 18.01.2018 – *Kubuś Puchatek – bohater zbiorowej wyobraźni*, 25.01.2018 – *Konkurencja, rywalizacja, walka*, 01.02.2018 – *Od pasji do uzależnienia, a nawet obsesji*, 08.02.2018 – *Kłamstwo, fałsz, konfabulacja, mitomania*, 15.02.2018 – *O sobie samym, czyli czy wiemy, jacy jesteśmy naprawdę?*, 22.02.2018 – *Braterstwo myśli, przyjaźni i dusz*, 01.03.2018 (audycja Tomasza Kaźmierskiego) – *Czym jest rutyna?*, 08.03.2018 – *Współczesna kobieta*, 15.03.2018 – *Być czy mieć?*, 22.03.2018 – *Pycha i zarozumiałość*, 29.03.2018 – *Ile świętości jest w poświęceniu?*, 05.04.2018 – *Sumienie – moralne oczy człowieka*, 12.04.2018 (audycja Bogumiły Wresięto) – *O kosmosie*, 19.04.2018 – *Rozum i emocje*, 26.04.2018 – *O głupocie*, 10.05.2018 – *Uczciwość*, 17.05.2018 – *Dojrzałość*, 24.05.2018 – *Czy celebryctwo to znak naszych czasów?*, 31.05.2018 – *Szacunek*, 07.06.2018 – *Sprawiedliwość*, 14.06.2018 – *Ciekawość – dar czy przekleństwo?*, 21.06.2018 – *O korzyściach płynących z nudy*, 06.09.2018 – *Talent i zdolności*, 13.09.2018 – *Jak budować relacje?*, 20.09.2018 – *Szczerokość*, 27.09.2018 – *Tchórzostwo*, 04.10.2018 – *O różnych obliczach zazdrości*, 11.10.2018 – *Dlaczego zakładamy maski?*, 18.10.2018 – *Człowiek wobec konieczności ciągłego wyboru*, 25.10.2018 – *Przeznaczenie, przypadek, los – co rządzi naszym życiem?*, 30.10.2018 – *Życie – między początkiem a końcem*, 08.11.2018 – *O sile przyzwyczajenia*, 15.11.2018 – *O wpływie wstydu na nasze życie*, 22.11.2018 – *Czy dzisiejszemu światu potrzebni są indywidualiści?*, 29.11.2018 – *Oportunizm i konformizm, czyli dlaczego ulegamy?*, 06.12.2018 – *O wyższości prezentu nad różgą*, 13.12.2018 – *O uczeniu się na (własnych lub cudzych) błędach*, 20.12.2018 – *O wpływie marzeń na nasze życie*, 27.12.2018 – *Snobizm – czy drzemie również w nas?*, 03.01.2019 – *Tolerancja a akceptacja*, 10.01.2019 – *Dobroczytność na co dzień i od święta*, 17.01.2019 – *Czy dobro może zwyciężyć zło?*, 24.01.2019 – *Co to znaczy być człowiekiem odpowiedzialnym?*, 31.01.2019 – *O stereotypach na temat kobiet*, 07.02.2019 – *Otwartość*, 14.02.2019 – *Walentynki – czy święto zakochanych może być opresyjne?*, 21.02.2019 – *Współczesny patriotyzm*, 28.02.2019 – *Wszystko w rodzinie*, 07.03.2019 – *Dlaczego jestem gorsza(y)?*, 14.03.2019 – *O uprzedzeniach*, 21.03.2019 – *O docenianiu*, 28.03.2019 – *Kompromis, czyli o sztuce negocjacji*, 04.04.2019 – *O etyce w życiu codziennym*

- 31.10.2016: udział w Programie Trzecim Polskiego Radia w Warszawie, w audycji „Klub Trójki” prowadzonej przez red. Dariusza Bugalskiego nt. *Co o samotności napisali filozofowie?*
- 14.06.2017: udział w audycji Programu Drugiego Polskiego Radia z cyklu „Spotkania po zmroku”, prowadzonej przez red. Michała Nowaka nt. *Samotność i etyka.*

Filozofia Henryka Elzenberga (gośćmi audycji byli również: prof. Jacek Hołówka UW, dr Bogdam Dziobkowski UW, prof. Lesław Hostyński UMCS)

- 24.11.2017: udział w audycji z cyklu „Wolna i demokratyczna” prowadzonej przez red. Roberta Erdmanna w Polskim Radiu Pomorza i Kujaw nt. *Debata publiczna w Polsce* (współudział z prof. Romanem Bäckerem)
- 15.12.2017: udział w audycji z cyklu „Wolna i demokratyczna” nt. *Stan wojenny i jego konsekwencje*
- 16.12.2017: udział w audycji radia filozoficznego „Sed contra”, prowadzonej przez dr Dominikę Dzwonkowską z UKSW w Warszawie nt. *Dorobek prof. Henryka Elzenberga oraz jego znaczenie dla współczesnej filozofii*; w rozmowie udział wzięli: prof. Agnieszka Nogał (UW), dr hab. Marcin T. Zdrenka (UMK) oraz dr Piotr Domeracki (UMK)

5.9. Nagrody i wyróżnienia

- Praca doktorska nt. „Filozoficzny wymiar fenomenu samotności” otrzymała trzecią nagrodę w ogólnopolskim Konkursie im. Klemensa Szaniawskiego w Warszawie na najlepszą rozprawę doktorską z humanistyki w roku 2009
- 12.06.2012. – zespołowa nagroda II stopnia Rektora UMK za osiągnięcia uzyskane w dziedzinie naukowo-badawczej w 2011 roku – monografia zespołowa W. Tyburcki, Z. Hull, P. Domeracki, M. Leźnicki, *Zasady kształtowania postaw sprzyjających wdrażaniu zrównoważonego rozwoju*, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2011
- 10.10.2013. – zespołowe wyróżnienie Rektora UMK za osiągnięcia uzyskane w dziedzinie naukowo-badawczej w 2012 roku za monografię *Sześć cnót mniejszych* (współautorstwo M. Jaranowski, M. T. Zdrenka)
- 15.03.2016. – nagroda Rektora UMK w konkursie na wykład ogólnouniwersytecki UMK w roku akademickim 2016/2017. Wykład pt. „Filozofia samotności” został objęty patronatem Rektora UMK, znajdując się na liście najwyższej ocenionych przez władze rektorskie UMK zajęć ogólnouniwersyteckich w roku akademickim 2016/2017 na całej uczelni
- 29.09.2017. – wyróżnienie indywidualne JM Rektora UMK za osiągnięcia w dziedzinie naukowo-badawczej w roku 2016 za monografię *Rozstaje samotności. Studium filozoficzne*, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków 2016.